Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

DÉPÔT LÉGAL INDOCHINE N° A9093

NĂM THỨ 30
Số 5567

Ngày thứ ba
25 Mai 1937

Ngày 16
tháng tư (đủ)
NĂM ĐINH-SỬU

Lục tỉnh tân văn

COFAT

CHỦ-NHƠN: NGUYỄN-VĂN-CỦA
Mua báo xin trả tiền trước cho ông Nguyễn-văn-Của.
Gởi bài về cho ông Lâm-văn-Ngọ.

XUẤT BẢN HẰNG NGÀY
BÁO-QUÁN: 57, Rue Lucien Mossard, 57 — SAIGON
Dây thép tắt: LUCTINH — Dây thép nói: 203

CHỦ-NHIỆM: LÂM-VĂN-NGỌ
Thay mặt cho tòa báo bên Pháp-Quốc
COMPTOIR INTERNATIONAL DE PUBLICITÉ
8, Rue Tronchet — PARIS (VIII°)

GIÁ BÁO
Một năm.. 12$00
Sáu tháng. 6.50
Ba tháng. 3.50
Mỗi số..... 0.04

QUẢ THẬT QUAN THỐNG-ĐỐC PAGÈS VẪN KHÔNG QUÊN LỜI

QUA NĂM 1939, số cử-tri trong trường tuyển-cử hội-đồng quản-hạt sẽ lên đến 130.000!

Thế là lần lần quan Thống-Đốc Pagès sẽ mở rộng cửa chế độ dân chủ cho dân-chúng xứ nầy

Vừa rồi nhơn nói đến huấn-lịnh của bộ thuộc-địa buộc phải đem thi-hành thuế huê-lợi, mà đa số hội đồng quản hạt Namkỳ đã hai lần phản đối bản dự thảo của quan Thống-đốc Pagès chúng tôi có nói đến cái mỹ ý và thạnh tình của ngài đối với đám cùng đinh nghèo khổ xứ nầy. Trong lúc ấy ngài trách các ông nghị ta, một câu rất đau đớn có cái nghĩa như vầy: «Trong phòng nhóm nầy bồn chức xem thấy đủ tất cả các hạng người trong xã hội.. nhưng.. nhưng còn thiếu một người... người ấy là tên dân lao-động.»

Câu nói điềm tỉnh nhưng có cái ý nghĩa thâm thúy sâu xa. Sau khi nghe những lời trách cứ nảo nùng chua chác ấy, khắp dân-chúng xứ nầy đều rất cảm mến tấm lòng yêu người của quan Thống-đốc Pagès.

Từ ấy đến nay thời gian qua... hết tối rồi sáng, vài người không đặng ngay thẳng có ý nghĩ không tốt, lại cho những lời nói đó chỉ là đồ «dỗ ngọt» dân chúng mà thôi. Nhưng họ có dè đâu, đã thấy tình cảnh dân chúng xứ nầy như thế, đại biểu của họ lảnh đạm với họ như thế mà làm cho quan Thống-đốc Pagès ngày đêm mang lấy vết thương lòng.

Phải, quan Thống-đốc không yên đặng, ngài vẫn lo nghĩ luôn những phương pháp cho các hạng dân xứ nầy đều đặng đem những nguyện vọng chân thành mà trình với chánh-phủ và chánh-phủ rõ cái thiệt trạng cuộc sống của dân chúng.

Đã nói, thì chúng tôi không bao giờ tránh sự tranh-biện với ai mà không nói thẳng sự thiệt về các chỗ khó khăn của ngài và sự khó tánh của một vài người.

Như gần đây, nhân nói đến phải phản đối ở xứ nầy, ông Neumann đổ lỗi thế nầy thế kia và bình như ông có ý dẫn dắt các nhà đương-đạo không chịu dung cho một nhóm phản đối chân-thành, vì sự phản đối bao giờ cũng như là cái «nắp hơi» để báo hiệu cho chánh-phủ biết các con đường nguy hiểm xảy tới. Và ông lại nói bình như vì thế mà bọn bọn phiến động cọng sản hoành hành.

Thật lời nói ấy nghe qua rất hữu lý, nhưng nếu đổ là lỗi của nhà đương-đạo thật là không hay, mà nhứt là xứ nầy hiện nay dưới quyền cai trị của quan Thống-đốc Pagès là người mà ta đã biết như trên.

Nếu nói ra người ta sẽ bảo chúng tôi làm trạng-sư không công cho quan Thống-đốc Pagès. Dầu vậy, chúng tôi đủ tông tin mà nói rằng ngài không cần chúng tôi phải binh vực ngài bao giờ, sự hành động của ngài sẽ chỉ cho họ thấy.

Vì các nhà đương-đạo ở đây chỉ là những người lãnh mạng lịnh và thi hành mạng lịnh mà thôi. Nên chi các sự sửa đổi bày cái cách chi chi quan trọng thì họ không có trách-nhậm gì trực tiếp tất cả. Chỉ như quan Thống-đốc Pagès kia là một người hoài-bão những tư tưởng cấp tiến, thường ngày đều đứng sẵn một bên để diều dắc sự tiến hóa của dân chúng, thế mà có khi ngài lại phải chịu khoanh tay, và rồi cũng chỉ tùy quyền hành của chức vụ minh mà đưa lần lên thôi.

Như việc thuế má, ngài vẫn muốn bớt cho đám dân vô-sản một gánh nặng, nên trình bản dự thảo thuế huê lợi, mà ai ai cũng nhận là công bình chỉ đánh ngay vào những hạng người đủ sức đóng mà thôi. Thế rồi đa số Hội-đồng quản hạt đều bác đi, Đó là một cái mỹ ý của ngài không thiệt hiện đặng, ngài chỉ đành riêng chịu ôm vết thương lòng.

Dầu vậy cũng chưa phải làm cho ngài nản chí ngã lòng. Vừa rồi đây bạn đồng nghiệp «La Dépêche d'Indochine» cho hay rằng: hình như quan Thống-Đốc Pagès đang nghiên cứu về sự mở rộng trường tuyển-cử hội đồng quản hạt, làm cách nào qua kỳ tuyển cử năm 1939 cho có đặng 130.000 cử-tri.

Với một xứ, dân số đến 4 triệu rưởi mà chỉ có 130.000 người đặng bỏ thăm để cử 12 người thay mặt thật cũng rất ít, nhưng mà còn khá hơn hiện nay rất nhiều.

Một điều chúng ta cần nên biết đây là quan Thống-Đốc Pagès chỉ rán làm theo phạm vi quyền hành minh để mở rộng chế-độ dân-chủ cho dân chúng xứ nầy. Như thế ta nên nhìn nhận mà cám tạ cái cử-chỉ quảng-đại của ngài và chúng ta tin rằng: rồi từ đây các trường tuyển-cử ở xứ nầy đều sẽ đặng nhờ ngài mà mở rộng cho các giai-cấp dân-chúng đặng cử đại biểu minh, và các cuộc trưng-cầu ý kiến các nghị-viện thêm đắc-lực hơn nữa vậy.

A. B. C.

PHÉP CÔNG LÀ TRỌNG

Một cậu học trò quá ngạn

Hôm chúa nhựt rồi, vào 8 giờ rưởi, anh lính tuần thành Trần-văn-Thạl đang đứng ở «Sene unb que» trước trường Mỹ-thuật Gia-định thì bỗng đâu, đang xa có một cậu nhỏ đạp xe chạy lại, không đèn; anh ta bèn thổi tu-hít kêu lại.

Cậu nhỏ ấy mới nghịch ngợm, không thèm ngừng, cong lưng đạp chạy riết, và còn chưởi lại chơi chớ.

Thấy thế, tức giận, dầu không phải là tay cu-rưa nhà nghề, anh Thạl liền chạy lại nhảy lên xe đùi theo. Sau vài phút chạy đua với cậu bé ấy, kết quả anh lính Thạl thộp cậu bé đó được đem về bót. Cậu nầy khai tên là Nguyễn-văn Nôn 17 tuổi sanh viên trường Lê-bá Cang ở Saigon.

Cậu Nôn sẽ bị đưa ra phòng biện lý về tội chưởi lính trong lúc hành sự.

NGỘ BIẾN PHẢI TÙNG QUYỀN

Một nghề mới mẻ lại xuất hiện

Hẳn như bạn đọc đã chán biết, ở xã-hội hiện giờ, tưởng các ngón gian hùng, mánh khoé để đánh lừa lẫn nhau, lo vơ vét cho đầy túi tham không đáy, thì không có cách nào, mà họ có thể thực-hành được mà họ từ chối bao giờ cả.

Kẻ có học-thức uyên thâm thì dùng mưu-mô, chước quỉ, còn kẻ vô-học thì dùng võ-trang cướp giựt.

Như chuyện, chúng tôi sắp thuật lại dưới đây, tuy ở bên Pháp, nhưng tưởng cũng không khác gì với ở bên ta, vì đối với xã-hội nay, tình cảnh của đám bình-dân ở đâu cũng thế.

Charles Mortier, một chàng chuyên nghề đi đánh cá ngựa. Ban đầu anh ta cũng đi đánh cá cũng như trăm ngàn người khác, nhưng sau lại thua. Rồi kế anh ta mới nghĩ ra một kế rất là «dễ chịu». Anh ta đi cùng hết các trường đua ở Pháp, đợi lúc ngựa gần ra, hễ thấy bạn tuyệt phích nào còn cầm tấm chương trình hoặc tờ báo mà châu mày, nhăn mặt, thì anh ta liền men lại gần, thỏ thẻ nói một cách rất lễ phép:

— Tôi có «tuy dô» con ngựa ăn chắc lắm. Nài X. mới nói nhỏ cho tôi biết. Nếu ông muốn đánh lớn thì tôi chỉ cho mà đánh.

Chỉ một hai độ, thật quả đánh trúng, nhiều người «mê» Charles Mortier như chết. Đó rồi anh ta, mới thừa một cú trúng cá lớn, ẵm trọn số tiền dông mất.

Nay đi trường đua nầy, mai tới trường đua khác, Mortier cứ thay hình đổi dạng và đổi cả tên họ luôn, nên người ta lầm vô số.

Vừa rồi anh về Paris ở số 22 đường Fontaine đổi tên là M. Beck kế bị lính truy tầm ra bắt. Tính ra Mortier đã lường gạt các bạn tuyệt-phích tới 5-00 ngàn quan tức là nửa triệu bạc. Còn ở trường đua Phú thọ Saigon có anh chàng Chrles Mortier nầy chăng? Tưởng chừng chắc không khỏi.

TẬP NGHỀ SỚM QUÁ

Mới 16 tuổi đã sanh tâm gian-xảo

Sớm mai hôm qua, anh Nguyễn văn Kinh, nhà ở gần ngã tư Bình hòa Giadinh có chuyện đi vắng.

Đến chừng anh trở về nhà, thì thấy đồ đạt và quần áo sao lại biến đi mất nhiều quá. Kế có đứa nhỏ 7 tuổi ở gần nhà anh chạy qua mách cho anh hay hồi anh đi vắng, nó có thấy thằng Ng. văn Nhỏ 16 tuổi qua trộm những món ấy.

Anh Kinh liền qua nhà Nhỏ hỏi, thì cậu ta chối hết.

Tức giận, anh Kinh mới đem nó xuống cho ông cò Raymondet Sau một hồi tra hạch, Nhỏ liền thú nhận hết và khai đã đem cầm cho 2 tiệm cầm đồ ở Đất hộ và Tân định.

Ông cò Raymondet liền cho người đến hỏi 2 tiệm mua bán đồ củ ấy thì quả có đúng như thế.

Nho đã bị bắt giam, và ngày hôm nay nó bị đưa ra Tòa.

THỨ NĂM 3 JUIN

Thống-đốc phu-nhơn tiếp khách

Bà Pierre André Pagès, phu-nhơn của quan Thống-đốc Nam-kỳ sẽ tiếp khách tại phủ Thống-đốc, Namkỳ ngày thứ năm 3 Juin 1937, từ 17 giờ.

MỘT CÁI TANG CHUNG CHO TẤT CẢ NHI-ĐỒNG Ở NAMKỲ

Bà Béziat, mẹ của đám nhi-đồng đã tạ thế

Bà Béziat đã tạ thế!

Đám nhi-đồng ở xứ nầy phải chịu cái tang chung,

Chúng tôi lấy làm đau đớn mà hay tin chẳng lành rằng Bà Béziat mới tạ thế hồi sớm mai nãy.

Bà Béziat là ai?

Trên mặt báo nãy chúng tôi đã từng nói đến bà, chính là hiền nội trợ của trạng-sư Béziat Thủ lảnh hội các trạng-sư ở Namkỳ vậy, mà cũng là bà mẹ hiền của đám nhi đồng ở xứ nầy nữa.

Ai đâu còn lạ nữa, cả đời bà Béziat đều hi sanh về việc nuôi dưỡng đám trẻ hoang,

Từ lúc ông Béziat ngồi. Ghế chánh Tòa ở Bắc, bà Béziat đã từng để ý đến đám nhi đồng phiêu bạt lề đường xó chợ. Bà giựt lại 2 người gái trong tay bọn buôn người dưới chiếc thuyền giữa biển đem về nuôi dưỡng, bà tưng tiêu như con ruột, bà đem về Pháp và sau bà dựng gia đình gả chồng cho nữa. Tấm lòng yêu người ấy còn ai không kính phục.

Từ ngày trở về Namkỳ, biết bao nhiêu cơ-quan từ-thiện ở xứ nầy do bà Béziat gây dựng và quản đốc.

Một tay bà Béziat và lo việc nghĩa quyên, nào lo việc tổ-chức cách nuôi dưỡng.

Nội cái tên «bà Béziat» đủ làm cho mọi người cảm động cái đức người.

Hôm nay bà Béziat đã tạ thế.. ông Béziat mất 1 bạc nội-trợ hiền lương, mà đám nhi đồng xứ nầy lại mất 1 người mẹ hiền.

Chúng tôi xin nghiêng minh trước linh cửu để chia buồn cùng tang quyến và cùng đám nhi đồng xứ nầy, và cũng cầu chúc linh hồn bà sanh mau phiêu nỗi nơi miền cực lạc.

L. T. T. V.

THÙ ĐÁNH NHAU LÀM CHI!

Bạn đồng sở lại chém giết nhau!

Sớm mai hôm qua, tại nhà máy xay lúa «Cẩm-thuận» ở đường mé sông Mytho Cholon có xảy ra một vụ lưu huyết, giữa 2 người bạn đồng sở, huê-kiều lai với huê-kiều thiệt.

Số là tên huê-kiều Châu-Giác 38 tuổi, giúp việc cho nhà máy nói trên đã có gần 4, 5 năm nay.

Mới rồi hôm nào đây, anh ta lại có chuyện xích mích với một người bạn cùng sở là gã huê-kiều lai tên Mót. Kế vào sáng hôm qua, anh ta lại có chuyện cãi cọ với Mót nữa.

Mót mới thuận tay rút con dao xắm gạo đâm đại vào ba xương Châu-Giác một dao, kế đoạn anh ta lại giựt cái đầu gần đó bổ vào đầu Châu-Giác thêm 1 cái nữa; hại gã sau nầy, té quị xuống gạch, máu tuôn ra xối xả.

Nhà chuyên-trách hay tin nầy liền thân hành đến nơi mở cuộc điều-tra, chở anh Châu-Giác vào nhà thương Chợ-rẫy, và bắt Mót giam lại.

CẢNH HẠN TỐI

Vì sợ mưa dột, một ông lão leo sửa mái nhà té trọng thương

Trưa hôm ngày 24 Mai 1937 vào 2 giờ, người ta có chở vào nhà thương Chợ rẫy, một ông lão bị té rất trọng thương.

Ông lão nầy tên là Trương-văn-Lâm, 58 tuổi, ở đường Champagne hôm rồi vì lo sợ mưa dột, ông leo lên mái nhà sửa lợp lại, rủi cho ông bước hụt chơn, té từ trên cao 8 thước xuống đất.

Nên ông phải lọi tay vở đầu và bầm mình nhiều nơi.

Bót quận-ba đã làm ăng-kết vụ nầy.

Về kỳ thi thơ-ký tập-sự sở Thương-chánh

Danh sách các người được trúng tuyển hẳn về kỳ thi thơ ký tập sự sở Thương-chánh, mở hồi tháng Novembre 1936, một số báo trước đã đăng rồi Số định tuyển về phần xứ Bắckỳ là 20 người, nhưng trong những người đủ điểm số lấy đổ còn được 13 người nữa. Các người nầy chỉ là chân dự khuyết thôi, chớ không được liệt vào sổ đồ phụ mà có thể bắt buộc nhà Thương-chánh phải bổ dụng, chỉ trừ khi nào trong số những người đổ hẳn có ai được bổ mà không đi, hay hoặc vì một cớ gì khác mà từ chối thì nhà Thương-chánh mới lấy vào để thay. Tuy vậy cũng còn phải độ trình lên quan Toàn-quyền, nếu ngài có ưng chuẩn mới được.

HỘI PHÁP-VIỆT THÂN-THIỆN ĐÃI TIỆC

Mừng ông Trương-vĩnh-Tống

GIÁO-SƯ KHOA NGÔN-NGỮ PHƯƠNG ĐÔNG, MỚI ĐƯỢC ÂN-TỨ NGŨ-ĐẲNG BỘI-TINH

Tối chúa-nhựt, 23 Mai, vào khoản 9 giờ, tại biệt-thự số 219 đường Frères Louis, có trần-thiết một tiệc nhỏ đãi những người quen biết: đây là «Hội Pháp-Việt thân-Thiện» mừng ông Trương-vĩnh-Tống, giáo-sư khoa ngôn-ngữ phương-đông, mới được ban-thưởng ngũ-đẳng bội-tinh.

Ông Cazale, Hội-trưởng Pháp-Việt thân-thiện, mở lời tỏ cho ông Trương-vĩnh Tống rỏ rằng hội-viên Pháp-việt thân-thiện lấy làm hân hạnh và tự-đắc về cái danh dự tối cao của Chánh-phủ Đại-Pháp mới ân-tứ cho người con rất xứng-đáng của cụ Pétrus Trương-vĩnh-Ký, để thưởng tấm lòng của người thương mến nước Pháp một cách rất trung thành.

Bài diễn-văn của ông CAZALE

Thưa ông Trương-vĩnh-Tống,

Chúng tôi sốt sắng hội hiệp lại chung quanh Ông tối hôm nay để tỏ mối thạnh tình cửa chúng tôi đối với ông. Tất cả chúng tôi đều lấy làm vui sướng mà hay tin Ông được ân-tứ ngũ đẳng bội tinh, và bửa nay, nhơn danh Hội Pháp Việt thân thiện, tôi xin tỏ vài lời nồng nàn để mừng Ông được Chánh phủ Đại pháp mới ban thưởng cho một cái danh dự tối cao.

Trong tất cả chúng ta đây, còn ai lại không biết rằng lúc Ông ra vừa giúp Chánh phủ rất trọn phận sự, Ông đã được nhiều khuê bài quí giá như là khuê-bài Hàn lâm viện, Kim-Khánh, Kim Tiền, Ngũ đẳng long bội tinh, ngũ đẳng Kim tinh, khuê bài Sisovath, Moniséraphon về khuê bài danh dự của nhà cầm quyền ban thưởng cho sự nghiệp văn chương rất dày của Ông sự tận tâm cùc ông đã lo binh vực và mở mang tiếng Annam, cái công khó của ông trong việc cai-trị và sự thanh liêm của ông lúc làm quan.

Ngày nay, Chánh-phủ Đại-Pháp đồng một ý với quan Thống-Đốc Pagès, là người rất chủ-ý đến gia-quyến của cụ Pétrus Trương-vĩnh-Ký, và sớm biết công-trạn của ông nên đã xin cho ông được cái danh-dự cao như vầy. Ban cho ông ngũ-đẳng bội-tinh, là Chánh-phủ Đại-Pháp cốt ý muốn thưởng tấm lòng ông yêu mến nước Pháp một cách ngay thẳng, không bao giờ thay đổi, và luôn cả sự tận-tâm của ông trong công-cuộc thân-thiện hai giống dân đã gặp gở nhau hơn nửa thế-kỷ nầy, cần hiểu nhau nhiều và cần phải một lòng một dạ hiệp lẫn nhau như là anh em một nhà để đeo đuổi theo cái mục-đích chung là sự tiến-hóa.

Chúng tôi lấy làm vui mừng mà thấy ông mới được cái danh-dự tối-cao, vì chính chúng tôi đây là người đã mục-kích hằng ngày những công việc của ông làm, chúng tôi có thể hô lớn lên rằng ông rất xứng đáng nên liệt vào hạng có khuê-bài cao nhứt của Chánh-quốc.

Thưa ông Trương-vĩnh-Tống, ngày nay nhơn-danh tất cả hội-viên Pháp-Việt Thân-thiện tôi hiến cho ông cái khuê-bài Ngũ đẳng bội-tinh nầy, xin Ông vui lòng nhận lấy để làm kỷ-niệm cái ngày rực rở hôm nay.

Xin ông hãy giữ lấy nó, nếu ngày sau vì hoàn cảnh sanh-hoạt bắt buộc chúng ta phải xa nhau, ông nhìn thấy vật mọn nầy mà nhớ lại những bạn thành thật của ông, một cách âu-yếm.

Trong cuộc hội-hiệp êm-đềm hôm nay, nếu không nhắc nhở đến hai người bà con danh tiếng của cái gia-đình nầy, tất là tôi sẽ thất lễ và thành ra người vong ân bội nghĩa: ấy là quan Thượng Pétrus Trương-vĩnh-Ký, trước kia trong vòng thế-kỷ thứ 19, người ta thường gọi là: «*một nhà bác-học trong 18 vị thông thái ở hoàn cầu*» và quan Tổng-đốc Trần-bá-Lộc.

Tất cả chúng ta, hãy đồng một lòng với nhau, cúi đầu chào vong-linh hai vị quá-vảng nầy và rất là cảm-động, chúng ta đem hết tư-

(Coi qua bên trương sáu)

MỘT KHÚC QUẸO TRONG LỊCH-SỬ VIỄN-ĐÔNG

Tình-hình Trung-hoa trong mắt người Nhựt

Lực lượng phát-triển ở Trung-Hoa

Đến nay sự sa sút về số thâu của chánh-phủ quốc-gia (chưng cả huê-lợi của các nhà cho vay ngoại-quốc ở Trung-hoa, mà số tiền cho vay có tiền thâu sở thương-chánh bảo đảm) đến 40.000.000 đồng và không chừng còn hơn nữa.

Mỗi lúc mà làm cho người Tàu lo ngại hơn hết là sự hăm dọa của Nhựt hoặc về mặt quân bị hay chánh-trị mà Trung-Hoa luôn luôn thấy nặng trịu bên minh. Chắc rằng các «giới chạy việc» (milieu d'affaire) càng nghi ngờ càng tin cậy ở lực lượng phát-triển của xứ sở minh hơn trước và càng tỏ ý sẵn sàng để giúp đỡ Tưởng-giới-Thạch hơn nửa trong cái nhiệm-vụ khó khăn của Tưởng về sự tăng binh kháng Nhựt. Mà sự phát-triển lực lượng của Trung-Hoa càng mạnh để kháng Nhựt, thì Nhựt lại càng thấy yếu lần còn Trung-Hoa càng thêm sức lực hơn nửa mà lại cũng lo sợ không biết Nhựt sẽ khai-chiến lúc nào. Trong sự tranh-đấu đó quyền lợi người Tàu sẽ thiệt nhiều hết và trước nhứt là ở các cầu. Và bây giờ người ta ngó ngoái lại một sự giảm bớt lực lượng của Trung-Hoa và sự có thể xảy ra những tai hại bên trong, sự lo sợ cuộc công-kích của Nhựt lại càng bộc lộ lại nửa.

Các tỉnh Nam Tây

Đứng trước các hoàn-cảnh như thế, người ta càng nhận thấy rất dễ dàng cuộc hoạt-động ở Trung-hoa bị sự lo sợ như thế làm ngưn trở. Không phải trong các tỉnh phía Nam mà chánh-phủ trung-ương mới hiệp về mấy lúc sau nầy mà công việc chịu ảnh-hưởng ở sự lo sợ sự hăm dọa của Nhựt mà đối với việc nầy các tỉnh ấy càng hăn hái thêm.

Hình như chỉ đó là những miền mà Anh vừa có thể quản-trị sự hoạt-động về kinh-tế và lý tài của minh rất tin cậy. Những sự cần yếu của thuộc-địa Hongkong và tô-giới Kowloon còn thêm sự quan trọng của các tỉnh phía Nam cho Anh nửa. Lại càng may mắn cho quyền lợi của Anh nửa là phái bài Anh ở phía Nam Tây nay đã hàng đầu với nhà đương-cuộc trung-ương, mặc dầu vài sự khó khăn trong ít lúc, nay các phái bài Anh ấy cũng phải nhận chịu rằng: sự hiệp tác với Anh là rất cần yếu.

Thế là người ta có thể có hi-vọng rằng những dự thảo của Anh dinh liền vào sự phát triển sau nầy của Hong-Kong, sẽ thiệt-hiện trong với một ý-tưởng hiệp-tác một cách bằng-hữu, nếu chánh-phủ Nam kinh vẫn còn nắm giữ chánh-quyền. Hình như Anh sẽ có nhiều hi-vọng lảnh đặng cất những con đường sắt mới và cũng sẽ dự vào sự khai phá nhiều nguồn lợi quan-trọng trong các tỉnh nầy.

(Coi tiếp trương sáu)

Về việc chết chìm tại hồ tắm Thủ-đức

Trong một số trước, chúng tôi có cho độc giả hay rằng một trò trường Thủ-đức chết chìm tại hồ tắm. Nay điều tra lại, chúng tôi mới biết rằng em Nguyễn văn Sâm dit Paul đó, mới có 7 tuổi và chưa có học trường nào cả.

Hôm thứ năm 20-5-27, em Sâm trốn nhà đi nhập bọn với học trò, phần em không biết lội, lại thêm có bịnh mới vừa hết, nên mới xảy ra việc rủi ro đáng thương tâm ấy.

Hỉ tín

Bổn báo được tin mừng rằng Ông-Bà Lâm văn-Tuất nghiệp-chủ ở Cholon, đến ngày 26 Mai 1937, sẽ làm lễ vu-qui cho con gái ông là Marie LÂM-THỊ-NHƠN sánh-duyên với M' LÊ-VĂN-VẤN con trai của Ông Bà Lê-văn-Thông nghiệp-chủ ở Vĩnh-long.

Bổn báo thành thật đôi lời mừng cho hai họ LÂM-LÊ và chúc cho đôi vợ chồng mới.

Hoa quế liền phương,
Hiền khê-hữu tằng đa phước âm.

Sắt cầm hảo-hiệp,
Thử lịnh-lang tảo đinh lương duyên.

L. T. T. V.

Đón xem

NGAY MAI

Chương trình đua ngựa

Đến 1er Juin

Ngày xổ số Tombola bài-lao

Xin nhắc anh chị em bà con nhớ rằng đến 1er Juin nầy số Tombola Hội-chợ bài-lao sẽ xổ.

NHÀ IN NGUYEN-VAN-CUA

57, Rue Lucien Mossard
Saigon

Có in tờ Cử cửu lãng hình nhiều màu rất khéo. Giá rẻ

Trong vùng đất Việt

Chút xíu nửa xe điển cán nát xe hơi

Saigon. — Vào hồi 6 giờ 15 hôm, chúa nhựt 23 Mai, tại đường Paul-Blanchy, phía sau nhà dây thép Saigon, gần xảy ra một tai nạn, ô tô với xe lửa điển dụng lộn nhau mà những ai đã mục kích vụ nầy cũng đều ghê sợ.

Số là giờ ấy, chiếc xe thơ P. P. 3,863 chở đầy hành khách, có Tây Đầm nữa, vào phía sau nhà dây thép để lấy thơ.

Thường ngày, mỗi lần xe ra ngã nầy thì có một tên cha, gát-dan coi chừng xe điển để cho xe hơi ra cho khỏi có sự rủi ro. Sớm mai hôm đó, không có tên cha nầy tại đó, anh sớp-phơ xe thơ P. P. 3.863 có bảo thằng lơ của xe mình ra ngoài đường coi chừng xe điển giùm cho anh ta, để cho xe ra.

Không rỏ tên lơ nầy coi chừng xe điển cách nào mà không thèm báo cho sớp phơ biết có xe điển ở phía ga Larclauze chạy đến. Bởi vậy lúc anh sớp-phơ vừa cho xe ra thì liền gặp đầu xe điển trờ tới.

Người coi máy xe điển, hoản hồn hãm xe lại thật gắp còn anh sớp-phơ ô-tô thì tông ga săng cho xe vọt qua bên lề bên kia vừa tông ga săng, mà vừa quẹo để tránh cho khỏ động chạm. May quá cái đích xe hơi chỉ quẹt sơ cái đầu xe điển một mà thôi.

Vụ nầy xảy ra lẹ quá, làm cho khách trên xe hơi và xe điển thảy đều giựt mình.

Nếu xe điển thẳng chậm một chút và xe hơi vọt chậm một chút, thì đã xảy ra sự rủi ro và đã có người bị thương rồi.

Sau khi tránh được vụ rủi ro nầy một người Pháp đi trên xe và anh sớp-phơ có rượt đánh tên lơ hơ hửng ấy, nhưng nó bỏ chạy tuốt.

NHỚ XEM TIỂU THUYẾT

Dưới Bóng Phật Đài

của MAI-SƠN.

NAMKY

Qua cua mà chạy mau

Giađịnh. — Tối thứ bảy 23, Mai, vợ chồng M. Trần-văn-Chưởng, thầy giáo ở trường sư-phạm Saigon, cùng M. Nguyễn-văn-Nhuận, xếp ga xe lửa điển Pétrus Ký và M. Lê-văn-Mẫu, Thơ-ký, ở sở Thương-khẩu Saigon, đến bến xe Lô-ca-xông Chợ-cũ, mướn xe ô-tô C F. 292 của anh năm Nghĩa đi lên miệt Tham-lương (Giađịnh) hứng gió chơi.

Đến chừng trở về tới khúc quẹo ở Tà-sơn Nhì, sớp-phơ cầm tay bánh cho xe chạy mau trong khi qua cua nên chiếc xe phải lật tuốt lên đường, thầy Nhuận bị vỡ sọ và gảy sương sống nặng, thầy Mẫu lỏ đầu và bị nhiều thương-tích khác, thầy Chưởng, sau khi xe lật thì chết giấc, người ta kéo thầy ra kêu réo một hồi lâu thầy mới tỉnh lại, rồi hộc máu và chảy máu mũi rất nhiều. Thương tích thầy Chưởng cũng có mòi nặng như thầy Nhuận.

Vợ thầy Chưởng là cô Tr..-thị-Bảy, thì bị thương nơi đầu và ở tay mặt, chỉ có tên sớp-phơ thì bị thương sơ sá mà thôi.

Lúc xảy ra vụ rủi ro nầy đã 12 giờ khuya. Ông cò Raymondet ở bót Giađịnh nay tin bèn đến mở cuộc điều-tra liền.

Vì thương tích 4 người nầy nặng qua, nên người ta liền chở t. ẩng họ vào nhà thương Chợ-rẫy.

C. L.

∴

Ô-tô-buýt đụng ô-tô nhà

Giađịnh. — Chiều thứ bảy 2 Mai, vào 5 giờ, trên con đường Bà-điểm, (Saigon); có xảy ra một tai nạn ô-tô choản nhau

Chiếc ô-tô Fiat, số C. E. 780, của M. Nguyễn-văn-Đẩu, nghiệp-chủ, ở làng Tân-Xuân (Giađịnh) do tên sớp-phơ Nguyễn-văn-Dần, cầm tay bánh, chạy từ Tân-Xuân ra Saigon có việc. Trên xe nầy có M. Đẩu cùng ngồi với sớp-phơ.

Lúc xe M. Đẩu vừa qua khỏi địa phận làng Tân-Xuân một đỗi, thì gặp chiếc ô-tô-buýt C. F. 742, ở phía đàng kia chạy lại.

Hai chiếc xe vừa sấp qua mặt nhau thì chiếc ô-tô-buýt bẻ bánh phía trái xe ô-tô-buýt sàng qua đụng xe M. Đẩu nát nhiều chỗ. M. Đẩu ngồi trước nên bị kiếng bể văng cắt đứt mặt.

Ngay khi đó làng xóm đến làm áng-kết rồi độ một giờ sau, ông cò Bà-điểm cũng đến nơi mở cuộc điều-tra.

M. Đẩu bị thương khá nặng nên đã vào nằm nhà thương Giađịnh.

Uống rượu say ngủ nhà bạn bị chém trộm.

Thudaumot. — Tại làng Tân-hòa-khánh (Thudaumot) hồi 9 giờ đêm mồng 10 tháng tư Annam, nghe trống hồi một đánh liên thinh. Hồi ra mới biết có tên Lợi uống rượu say, lại nhà tên Bi nằm ngủ kế có tên Kén rình đâu ngoài, thình lình nhảy vô chém trên ngực một dao rất nặng đứt cả xương sườn và một dao trên tay gần rớt bàn tay.

Tên Bi vừa lại lên vừa rượt theo thì thấy tên Kén và hai người nữa chun vô rừng trốn mất!

Hương-quản đến nơi làm áng-kết, cho chở Lợi vào nhà thương Thudaumot. Bịnh tình Lợi coi mòi nặng lắm, không biết quan thầy có cứu nổi không.

Chúng tôi nghe tên Kén nầy có học bùa gồng nên đồ đảng của nó đông lắm mà phần nhiều là quân đầu trộm đuôi cướp; nên đến đỗi thuốc của thầy cai-tổng mà chúng còn dám lấy, sau tình nuôi không trói mới đem trả lại.

Chúng tôi rất mong nhà chuyên trách thẳng tay trừng trị bọn nầy cho dứt, vì bọn ấy rất đông. Chúng đi đâu đều có xách dao theo, dân lương thiện ở đây sợ chúng còn hơn sợ cọp.

Minh-Tâm.

Cướp vào nhà ông Nguyễn-v-Thông ở chợ Búng

Ông già Phạm-văn-Phán ngăn cản, b. cướp đâm vào đùi

Thái-bình. — Đêm hôm 18 Mai, tại chợ Búng, xả Mỹ-lộc, huyện Thư-trì, có một bọn cướp ngót chục người vào cướp nhà ông Nguyễn-văn-Thông.

Khi bọn cướp mới đến, chúng dùng búa đinh và dao gậy, đập phá cửa vào. Thấy tiếng phá cửa, ông già Phạm-văn Phán nằm nhờ ở hiên nhà bà Xâu gần đấy, chạy đến ngăn cản, bị chúng đâm phải đùi bên trái.

Lúc ấy vào khoảng 12 giờ rưởi đêm, tuy ông già Phán đã bị thương, cũng cố gượng chạy đến nhà anh em ông Thông báo tin và tri-hô lên để mọi người thức dậy.

Dân làng đổ đến thì bọn cướp đã chạy trốn hết.

Ông huyện Thư trì được tin báo, đã về tận nơi làm biên bản. Bọn cướp chỉ lấy một ít đồ lặt vặt và một số tiền ngót tám chục đồng.

CỨ MỖI NGÀY lại uống MỘT VIÊN THUỐC HƯỜN của ông Lương-y DEHAUT uống trước khi dùng cơm, thì CHẮC ĐẶNG KHỎE MẠNH LUÔN

Thuốc hườn nầy trị các chứng bịnh: NHỨC ĐẦU, ĂN KHÔNG TIÊU, NẶNG BAO TỬ, CHÓNG MẶT, KHÔNG THƯ THỚI

Bán tại Nhà ông Lương-y DEHAUT, 147 Faubg St-Denis Paris, cùng khắp trong mấy tiệm thuốc.

SPORT

Thuốc vấn tại đây có mùi thơm của thuốc bên Tây

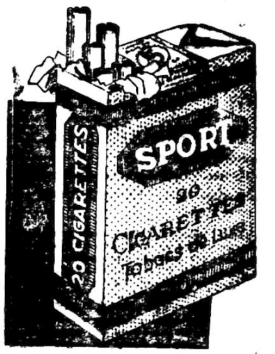

Ngon hơn thuốc của các ngài thường hút

5 *xu một gói 20 điếu*

lọ trở lại vẫn dùng Crème SIMON

Phụ nữ đều ưa dùng Crème SIMON vì nọ có chất làm cho da tươi nhuận sâu xa.

Nhiều người vì có tánh đổi chọn hay muốn thử, mua các thứ khác mà họ khoe là hay nhưng ít hiệu quả. Rốt rồi ai cũng trở lại dùng Crème SIMON bởi vì nó làm cho tươi nhuận, tốt đẹp da thịt. Theo da thay đổi, theo mùa, ngày, giờ quí cô hãy dùng, hoặc

CRÈME SIMON

dùng thoa vào da còn ướt sạu khi tắm rửa thì được mềm mại, trẻ trung vì nó thấm sâu trong da, hoặc

CRÈME SIMON M. A. T.

(Mate, Active, onique)

tốt nhứt làm cho da mặt dầu trình thể nào cũng trở nên mịnh mang không hề bóng láng.

Theo thì tiết, quí cô hãy thay đổi dùng hai thứ Crème này là:

« BÁ QUÍ CỦA SẮC ĐẸP QUÍ CÔ VẬY »

Qui ngài ở Lục-tỉnh lên Saigon chơi có đi Thủ-Đức ăn Nem, xin mời vào

SUỐI

GÒ-XOÀI

nay đã chỉnh đốn lại thành một cái « Tiên-cảnh ».

NEM, CHẢ GIÒ, CHÁO GÀ v. v.

Ai muốn dùng thuốc Tây mới, tốt hạng nhứt?
Ai muốn có người bào-chế thiệt kỹ cang, các toa thuốc của các quan Đốc-Tơ

VẬY XIN QUÍ VỊ ĐẾN TẠI:

pharmacie franco-asiatique

PHÁP-Á DƯỢC PHÒNG

RUE DES MARINS, 219 -:- CHOLON

Tại đó sẽ có ông PHẠM-HỮU-HẠNH nhứt hạng Bào chế sư, tiếp rước quí vị một cách mau-mắn và vui-vẻ.

Thuốc mới và tốt nhứt-hạng, giá lại rẻ.

Quí vị ở Lục-Tỉnh gởi thơ đến mua thuốc, thì chúng tôi sẵn lòng thi hành, giá thuốc tính rút mười phân lại không tính tiền cước-phí.

江 湖 劍 俠

Giang hồ kiếm hiệp

火 燒 紅 蓮 寺

Hỏa thiêu Hồng-liên-tự

Nguyễn-Chánh-Sắt dịch thuật.

HỒI THỨ SÁU MƯƠI

Lư-gia-bảo Kỳ-hiệp đoạt màn-oanh
Đề-đốc-nha quần-hùng tranh đội-trưởng

(*Tiếp theo*)

Tên thủ-hạ lãnh mạng đi liền. Đi chẳng bao lâu, ngoài nầy người nọ lộ vẻ sợ hải mà hỏi Tôn-khai-Hoa rằng: « Lão-sư có mấy con chim điêu kim-sa-nhãn như vậy? »

Tôn-khai-Hoa cười rằng: « Có dễ gì mà có cho tới mấy con.

Giá có một con đó mà ta phải tốn công bao của chẳng biết bao nhiêu, do ở Cam-Túc mà đem về cho tới đây, thiệt cũng là nhọc nhằn hết sức, đừng nói là nội nhà ta đây chỉ có một con đó mà thôi đâu, toàn tỉnh Phước-Kiến nầy cũng không ai có kia nữa. »

Người ấy làm bộ sợ hải và nói rằng: « Cha chả! không xong rồi, nếu vậy sợ khi nó sẽ bay tuốt về Cam-Túc, chớ phải chơi gì! » Người ấy nói có mấy lời, thoạt trong chớp mắt mà chẳng còn thấy va đó nữa.

Tôn-khai-Hoa cùng những kẻ tả hữu thảy đều sửng sốt

Bỗng thấy tên thủ-hạ đi bắt con chim điêu đó, mặt mày sợ hải chạy ra quì xuống trước mặt Tôn-khai-Hoa mà bẩm rằng: « Tội tôi đáng chết, con chim ấy dữ quá! Tôi mới vừa mở lồng mà bắt nó ra, bị nó mổ trên tay tôi đau điếng, tôi vừa mới sảy tay thì nó đã lôi cả sợi dây xích vàng mà bay tuốt mất rồi. »

Người ấy miệng thì bẩm mà mặt mày tái lét, sợ đã hết hồn.

Tôn-khai-Hoa bèn an-ủi tên thủ-hạ ấy rằng: « Thôi, ngươi hảy đứng dậy đi không nệ chi đâu, đã có người theo bắt nó rồi. »

Chờ một hồi lâu, Tôn-khai-Hoa vùng nói với chúng rằng « Các anh có nghe tiếng con chim điêu của ta nó kêu đó bay không? »

Ai nấy đều nói một lượt rằng: « Có, chúng tôi đều nghe rỏ cả. »

Tôn-khai-Hoa mừng rỡ, nét mặt tươi cười, nói với chúng rằng: « Hãy chắc là người ấy đã bắt nó lại được rồi. »

Nói vừa dứt lời, thì thấy người ấy đã ở trên không-trung sa xuống, tay tả thì nắm sợi dây xích vàng, tay hữu thì nắm chặc con chim điêu, miệng thở hào hển, trên trán mồ hôi rịnh ra có hột; nắm con chim chặt cứng, hình như sợ nó dãy dụa và bay vuột đi nữa vậy.

Tôn-khai-Hoa vội vàng đứng vậy bước ra đón rước người ấy, vừa cười vừa nói rằng: « Thiệt rõ ràng là tay hào-hớn đó, vậy mới quả là có tài, chẳng còn ai kèo nài chi nữa. »

Người ấy hai tay dâng con chim lên và nói rằng: « Tuy nhờ có phước đức của lão-sư mà nó không thoát khỏi mặc dầu, song tôi vẫn hết sức nhọc nhằn, rượt riết theo nó xa hơn 8 mươi dậm, may nhờ có sợi dây xích vàng buộc ở cẳng nó đó; một là làm cho nó bay chậm một chút, hai là có sợi dây xích ấy phất phơ lại phía sau, nên tôi mới vói mà chụp được nó đó; nếu không thì chẳng dễ gì, phần thì con chim ấy ở trên không-trung, sức nó mạnh vô cùng; đã mấy phen nó gần muốn lôi tôi mà bay đi kia nữa, tôi ôm nó lại chặc quá, hai cánh chớp ra không được mà bay, chỉ có hả miệng mà la ó om sòm đấy thôi. »

Tôn-khai-Hoa tiếp lấy con chim rồi cười rằng: « Ai hời nó kêu lung lắm đó, ở dưới nầy chúng ta đều nghe rỏ cả. Tài cẳng như nhà ngươi vậy, đừng nói là làm chức Đội-trưởng ở trong nha-môn ta đây mà thôi đâu, làm tới chức Đội-trưởng ở Ngự-lâm-quân kia cũng đáng; chẳng còn ai cao hơn nhà ngươi nữa rồi. »

(Còn nữa)

TẬP «SƯ-PHẠM HỌC-KHOA»

XUẤT BẢN MỖI THÁNG MỘT KỲ

Giá đóng niên tập S. P. H. K. (Cả phần thầy giáo)... ... ... 5$00

Những vị giáo-sư và viên quan Annam nèu thâu nhận giùm gởi cho bổn-quán. những số bạc mua báo ấy thì bổn-quán sẽ tính cho một phần huê-hồng 5 ...

VIỆT-NAM NGÂN-HÀNG

Công-ty hữu hạng vốn 250.000 đồng bạc

Sáng lập năm 1927

Hội quán 54-56, đường Pellerin, Saigon

R. C. Saigon n 61

Dây thép: CRE ITANA-SAIGON — Dây thép nói: SAIGON — 21 826

Công-ty nhận tiền TIẾT KIỆM của bá tánh, tiền gởi sanh lời 3 ly rưỡi mỗi năm, ... tháng ... tuột lâu ... nhập vô vốn mà sanh lời nữa. Tiền nầy muốn rút ra chừng ... cũng được.

Công-ty cho vay thế chương về Quốc trái Đông-Pháp, về Quốc trái Crédit National về những phiếu nào của Chánh-phủ Đại Pháp hay là Đông-Pháp phát hành hay là chịu bảo chứng.

Công-ty cũng nhận lãnh giữ cho bạn hàng và lãnh tiền lời những vé quốc-trái và ... dò số những phiếu nào có dự cuộc xổ số hằng tháng hay là hằng năm.

Bổn-hội có mua bên Pháp hộp Tiết-kiệm tốt đẹp bằng sắt mạ kền, để cho bá tánh mượn dùng. Xin quí vị lấy đòn hội-quán hay là viết thơ mà hỏi cách thức mượn hộp Tiết-kiệm ấy.

(Về công chuyện khác, xin hỏi thăm bổn Hội)

Tôn chỉ của bổn hội: LÀM VẺ VANG CHO XỨ SỞ MÌNH

BAN TRỊ-SỰ DANH DỰ VÀ CỐ VẤN		BAN TRỊ-SỰ VÀ QUẢN LÝ	
Chánh hội trưởng	HUỲNH-ĐÌNH-KHIÊM (tay ngài đã từ lộc)	Chánh hội trưởng	M. TRƯƠNG-TẤN VỊ
Phó hội trưởng	M. TRẦN-TRINH-TRẠCH	Quản lý hành sự	M. NGUYỄN-TẤN-VĂN
... ở chiếu theo điều 24 trong điều lệ	Dr BIAILLE de LANGIBAUDIERE	Hội viên	M. BÙI QUANG-CHI
»	Dr Denis LÊ PHÁT-AN	»	M. ĐẶNG-VĂN-DẦN
»	M. LƯU-VĂN-LANG	»	M. J.B. NG.-TRUNG VINH
»	Dr TRẦN-VĂN ĐÔN	»	M. Alexis THÁI V. LÂN
»	Dr TRẦN-NHƯ-LÂN	Tổng-lý	M. Paul LÊ VĂN-GỒNG
»	M. TRỊNH-ĐÌNH THẢO		
»	NGUYỄN THANH LIÊM		

NGỘ BIẾN PHẢI TÙNG QUYỀN

Một đảng trộm mới mẻ ra đời

Chuyên môn đi gỡ và hạ các thứ bảng kẽm quảng-cáo công cộng ở các nơi thôn quê

Ở Saigon nầy, bây giờ ... lần, lại trổ sanh ra thêm nhiều đảng trộm cướp mới lạ kỳ, tưởng không kém với các đô thị ở bên Âu Mỹ chút nào, nếu so sánh một nước cực-kỳ văn-minh với một nước còn học đòi văn-minh.

Mà tưởng cũng không nên lấy làm lạ tại sao lại có lắm vụ gian hung phi pháp như thế, có lẽ cũng vì điều kiện sanh hoạt mà ra cả. Ngộ biến phải tùng quyền.

Vậy dưới nầy đây, chúng tôi xin tường thuật sơ cách hành động của một đảng trộm mà chúng tôi cho là mới mẻ — Mới mẻ, bởi vì ở đây, thuở giờ chưa có xảy ra lần nào. —

Gần đây, chừng vài năm trở lại, hầu hết các hiệu buôn ở Saigon, Cholon, đua nhau, thi nhau mà làm quảng-cáo món hàng của mình.

Có lẽ hẳn bà con cô ... nhớ rõ, trước hồi kinh-tế khủng hoảng, nội Nam-kỳ chỉ có vỏn-vẹn một hiệu chuyên-môn làm quảng cáo, và dán yết thị, lời rao thôi. Rồi bắt từ năm lúa mất giá, thì trường Nam-kỳ rùng-rinh, nghĩa là nạn kinh-tế khủng hoảng ở thế giới tràng lang sang đến bán đảo Chí na nầy; thì các hiệu chuyên môn làm quảng cáo, vẽ bảng, đua nhau ra đời; rồi các hiệu buôn cũng đua nhau ra mướn làm quảng-cáo, món hàng của mình, nào treo vải, phát lời rao, vẽ bảng đem cắm ở các ngõ ba, ngõ tư đường, theo lộ cái quan, cách xa thành thị.

Cái lối quảng cáo ấy kể cũng là hay thật, v... hễ ai bước lên xe đi, ở nhà bước ra đường, thì đều thấy hiệu thuốc hay, linh nghiệm, tơ hàng lụa chắc chắn v.v...

Ở đời nầy, lợi cũng coi mà hại tưởng cũng không khỏi được. Vì thế rồi mới có một bọn, tưởng chừng cũng vì đói rách nghèo nàn mới xoay nghề ấy, là đi hạ các thứ bảng kẽm quảng-cáo mang chở đem về nhà; cây xương thời để làm củi chụm, kẽm đem bán cho bọn khách-trú, nhứt kế lưởng tiện.

Và lại, đi gỡ bảng như vậy, làm gì chủ nó hay được, vì chủ nó năm khi mười họa mới đi kiểm soát một lần, và dầu những người ở kế cận có thấy chàng đi ... nữa ... thì làm gì biết được bọn đó là bọn ăn trộm.

Biết những chỗ nhược điểm ấy, nên đảng trộm sau nầy làm ăn một cách công khai.

Gần hơn tháng nay, bọt mật thám tiếp không biết bao nhiêu chủ ... cớ mất bảng quảng-cáo ... theo lộ.

Tưởng cớ cho có chừng vậy thôi, chớ ... làm gì truy tầm bọn trộm ấy được.

Nào ngờ một hôm rồi đây, ông chủ hiệu quảng-cáo S. P. là người bị thiệt hại về nạn trộm ấy nhiều hơn hết, gặp một bọn khách trú đang chở trên xe ... một tấm bảng quảng-cáo to tướng, chữ và nước sơn còn rảng rảng.

Sau nhìn một hồi, ông ta nhận được là tấm bảng do của hiệu ông làm ra. Đoạn ông mời nhờ lính tuần-thành can thiệp vào, chận bắt 2 tên khách trú chở tấm bảng ấy đem về bót.

Trước mặt nhà chuyên trách 2 tên khách ấy khai mua lại của một người Annam nọ ở Chí-Hòa, nghe qua nhà chuyên trách liền chở 2 tên khách đi lên Chí Hòa bắt chỉ nhà gã Annam gian hùng nọ.

Đến nơi, nhà chuyên trách lấy làm chưng hửng mà hãy khắp xung quanh nhà anh Annam đó cây và kẽm chất chồng đống, như một hàng mua sắt tàu hư.

Chủ nhà người Annam đó, thấy có bót đến, biết là cơ mưu bại lộ, nên liền chịu phép đưa tay còng đi theo về bót.

Theo như điều hiểu biết của chúng tôi thì đảng trộm nầy có tổ chức hẳn hoi lắm. Sau khi phân chia đảng viên đi hạ các bảng xong chở về Chí-Hòa, đoạn bọn chúng mới tháo ra và có một tốp khác lo về việc tìm người bán.

Hiện giờ đảng viên của đảng trộm nầy vẫn còn ngoài vòng pháp luật, lo tìm đàng thoát thân.

Cho mướn máy đánh chữ, đủ thứ hiệu máy

CHUYÊN-MÔN

Sửa máy đánh chữ, và porte plume réservoir và đồng-hồ, và compteur kilométrique

Làm biểu hiệu các hội, insignes

BÁN QUAN BÀI, HỘI-TỀ CÁC LÀNG

Đại-Lý

Bán máy đánh chữ hiệu HERMES BABY, cứ tây giá 80$00, cứ tây và quốc-ngữ 90$00

Bán máy chữa bịnh ho lao phổi, chữa lấy một mình, rất dản tiện,

Bán xe máy nhiều hiệu tối tân,

Bán sỉ và bán lẻ.

Khắc con dấu, mộ bia, cẩm-thạch,

Khắc hình bằng ốc sà-cừ, vô đồng, vô đá.

ĐỖ-NHƯ-LIÊN,

91 et 110, Rue d'Espagne, Saigon

Téléphone: 21.876

ĐÔNG-PHÁP NGÂN-HÀNG

ĐƯỢC HƯỞNG ĐẶC ÂN CỦA CHÁNH PHỦ LẬP RA NĂM 1875

Hội nặc danh vốn 120.000.000 quan

Vốn đóng tất: 120.000.000 quan — HỘI QUÁN 96, Bd Haussmann PARIS (VIIIe)

Vốn tồn trữ tới ngày 31-12-32: 125.000.000 quan.

Chủ tịch Hội-đồng cai-quản M. René THION DE LA CHAUME

Tổng Giám-đốc M. PAUL BAUDOUIN

Tên dây thép: INDOCHINE

CÁC CHI-NGÁNH VÀ ĐẠI-LÝ

TRUNG-HOA	ĐÔNG-PHÁP	CÁC XỨ KHÁC
CANTON	SAIGON	BANGKOK
FORT BAYARD	BATTAMBANG	
	CANTHO	DJIBOUTI
HANKEOU	HAIPHONG	
HONGKONG	HANOI	NOUMÉA
	HUẾ	
PÉKIN	NAMDINH	PAPEETE
SHANGHAI	PNOMPENH	
	QUINHON	PONDICHERY
TIENTSIN	TOURANE	
YUNNANFOU	VINH	SINGAPORE

GIAO THIỆP KHẮP CÁC NƠI TRÊN THẾ GIỚI

Làm đủ các công việc ngân-hàng và buôn bán đổi bạc

CHI-NGÁNH Ở SAIGON ... RUE DE BELGIQUE ...

CHO MƯỚN TỦ-SẮT

Cỡ các tủ-sắt tính mỗi phân	Thời hạn và giá tiền mướn: 1 tháng	3 tháng	6 tháng	1 năm
Nhỏ 18 × 26 × 50	2$00	3$50	5$00	10.00
Trung 18 × 32 × 50	4.00	7.00	10.00	20.00
Lớn 38 × 32 × 50	7.50	10.50	15.00	30.00

Hàng «Kim-Thành»

Mua bán vàng và bạc

số 23, đường Schrœder

SAIGON

MUA VÀNG CAO GIÁ

BÁN VÀNG THẬT Y

Đọc báo mà không đọc tờ *Nông-cổ-Mín-Thương* ... chưa phải là người biết đọc

DÂY BẢNG

Cho các Viên-Quan

Bổn-hiệu có tiếp dạng bên Pháp mới gởi sang các thứ dây bảng (écharpes) cho viên-quan như Đốc-phủ, Phủ, Huyện, Cai-tổng hạng-nhứt hạng-nhì, hạng ba, Hội đồng địa-hạt, và Ban ... Cho-tổng

Vì mỗi thứ có vài ba cái mà thôi nên Bổn-hiệu xin các qui ngài nào có cần dùng thì viết thơ liền cho Bổn hiệu mà hỏi giá, Bổn-hiệu sẽ hồi âm cho qui ngài biết

Nếu chậm trễ Bổn-hiệu bán hết thời phải đợi cả năm bảy tháng nữa bên Pháp mới có gởi qua thêm.

Xin qui ngài lưu ý.

Imprimerie de l'Union.

NGUYỄN-VĂN-CỦA

57, rue Lucien Mossard

SAIGON

CHUYÊN TRỊ BỊNH THẦN TÀI

Docteur NGUYỄN-VĂN-TIỀN,

nấp bằng khoa ... sanh và vi-trùng.

số nhà 63, đường Chasseloup Laubat, SAIGON

Chuyên trị cả chứng bịnh mà như là bịnh ngoài da (mụng, sảy, u nhọt, ung-thư, vít tích v. v.), bịnh ... máu (đường mật thiếu máu, v. v.) bịnh đường tiểu tiện, bọng đái, lậu kinh niên, yếu sức, v. v.; bịnh của phụ-nữ (bạch đái, đường kinh không đều và đau đớn, đau tử-cung, v. v.).

Ông đã nhiều năm kinh-nghiệm săn sóc bịnh-nhơn về các chứng bịnh trên đây.

Mỗi ngày ông đều khám bịnh cho toa. Chúa-nhựt và ngày lễ thì buổi sớm mai.

Ông cũng có dùng điện đã trị bịnh nữa.

HÀNG BẢO-KẾ

HIỆU

La Providence et L'Industrielle du Nord

ÔNG BOY-LANDRY

Làm Đại lý 17, Place du Théâtre, 17 — SAIGON

Hãng Bảo kê nầy chuyên lo bảo-kê cho những xe-hơi, nhà cửa, phố và hàng-hóa cho anh em. Những người ở Saigon, Cholon hoặc ở trong Lục-tỉnh mà chịu bảo kê với hãng nầy, nếu gặp lúc rủi ro hư hại việc gì, thì hãng sẽ bồi thường một cách rất mau lẹ vô cùng. Xin anh em lưu-ý .. ..

HO LAO

Chớ nên thấy ho thường mà không lo điều trị, nếu để lâu sẽ thành ra ho lao.

Phải trị lập tức khi mới ban sơ bằng thuốc PULMOGENINE, ba, bốn lần mỗi ngày. Một muỗng canh với một chút nước trà, sẽ đặng hiệu nghiệm, đã trừ đặng ho và bổ phổi.

PULMOGENINE là một thứ thuốc trị bịnh ho rất thần hiệu.

Hỏi người bịnh nào đã dùng thuốc PULMOGENINE rồi thì sẽ rõ sự hiệu nghiệm của nó.

PULMOGENINE VE LỚN GIÁ 1$50

Có bán khắp nhà thuốc tây

Chủ trữ: Pharmacie Centrale J. MUS 185 à 201, Rue Catinat Saigon.

CLINIQUE MÉDICALE

... đường Mayer và Albert 1er, tại DAKAO (Saigon)

Téléphone: n° 258

DOCTEUR **PHAN-TẤN-THIỆT**

Ex-assistant en dermato-syphiligraphie à l'hôpital St-Louis Paris
Ancien médecin attaché aux services de Darsouvalisation créés par le Ministère de l'hygiène pour la lutte antivénérienne

Có phòng nuôi bịnh giá rẻ và phòng thượng hạng mát mẻ êm tịnh. Có nơi để thử máu, đàm, nước tiểu, nước óc, xét vi-trùng bằng kiến hiển vi. Có chỗ riêng để rọi điện (radio diagnostic) và chữa bịnh bằng quan tuyết (darsouvalisation, ondes courtes).

Trị các chứng bịnh và chuyên-trị các chứng bịnh đờn-bà, bịnh đau gân đau xương, bịnh huê-liễu kinh-niên

PHÒNG COI MẠCH

NGUYỄN-VĂN-KHẢI

Lương-y bổn quốc trí sĩ

Médecin libre

GIỜ COI MẠCH:

Sớm mai.. de 7 h. à 10 h.

Chiều .. .. de 16 h. à 18 h.

30, Route provinciale 15 (Gần gare xe điện) GIADINH

SỮA NƯỚC TƯƠI

NESTLÉ

HIỆU

CON-CHIM

Là thứ sữa rất trong sạch, rất bổ dưỡng, dễ tiêu hóa, lúc nào dùng cũng tốt.

Thứ sữa này quả nhiên là đã có tiếng khắp hoàn-cầu.

Muốn làm đèn Néon

(thứ dùng nơi rạp hát bóng và những hiệu buôn lớn)

để quảng-cáo
bản hiệu
trong phòng
và các đám độ
do nơi hãng

STANDARD NÉON LIGHT

85 bis rue Lagrandière
Téléphone 20425 -:- SAIGON
Đúng toàn đồ Huê kỳ Có bảo kiết

Đã làm cho: *Poinsard et Veyret*, *Albert Portail*, *Pharmacie de Dakao*

5$ = 10.000 đồng

Khi nào có việc cần kíp xin hãy nhờ vị pháp-luật-cố-vấn chuyên môn Phan-v-Thiết chỉ vẽ dùm cho: thưa kiện, vợ chồng, cha con, gia tài, hương hoả, vân vân. Mỗi lần chỉ tốn 5$, nếu có làm đơn từ thì từ 10$ sắp lên.

Ở xa xin viết thơ nói rành và gởi mandat cho:

Monsieur Phan-văn-Thiết
Chủ nhiệm báo « Thế-Giới »
N° 45 Rue Aviateur Garros Saigon.

TRUYỆN-NGẮN

Vì đâu nên nỗi...

Của Lê-nguơn-Thượng (Vĩnh-bưu)

(Tiếp theo)

Tôi không dám trái mạng lệnh cạn phụ ước với người. Bây giờ người hay chuyện đã ra nông nỗi, nên muốn gặp tôi để phiền trách đứa bạc tình, như tôi đây chớ không có gì mờ ám. Chắc mình cũng biết cho những điều ấy phần đông bạn gái tôi hay vương nhầm.

Xin mình rộng xét cho tôi, và tôi cũng thề là không một mật hai lòng đâu nghe mình. Nếu tôi có trắc nết lang tâm, xin vui lòng chịu tôi đường rầy xe lửa. Nghe mình, mình đừng giận tôi nghe mình. Cô vẽ nói về lấy bàn tay non nà vỗ nhè nhẹ trên bắp tay của chồng.

Thầy Nguyên nghe cô nói tuy không hiểu rõ lời cô có đụng thọt không đi nữa, cũng nguôi lòng, thầy trở mình qua cầm tay vợ thỉnh thoảng nói:

— Thôi, chuyện ấy hãy bỏ qua đi, còn nhắc làm gì nữa. Thầy nắm tay vợ gát lên mình rồi nói tiếp.

— Từ nay mình đừng làm cho tôi buồn nữa.

— Mình chưa tin tôi sao mình? Vì dầu mình có nghi hoặc, tôi xin mình nhớ lại buổi đuốc hoa coi tôi còn được trọng tuyết trắng ngà, hay đã hư thân xủ tiết. Mình ơi, tôi xin mình xét lại lời lẽ trong thơ và tình trạng hồi ấy rồi khỏa lấp giùm tôi nỗi sầu. Dường ấy thì chuyện rắc rối của nhà thầy đến đây đã tiểu-kết, không ai tưởng là đoạn sầu còn dương vấn họ Lâm. Vừa xế qua, thầy Nguyên lại nóng nhiều có hơi thấy nằm mê. Cô Ba thấy chồng rên siết vì vết thương nhứt nhối, cô càng nghĩ càng tức tối vô cùng. Ngày trước cô đem lòng yêu mến, Kim-Tiền bao nhiêu thì bây giờ cô càng oán hận con người độc ác như Kim-Tiền bấy nhiêu. Cô cho Kim-Tiền là thứ độc trùng, nên mới đang tâm mong làm điếm nhục cô. Cô giận quá, mới tính gặp cho kỳ được mặt Kim-Tiền để nói hơn thiệt vài lời. Cô lén chồng nhắn Dì Năm Luông nói lại biểu Kim-Tiền đúng 10 giờ tối nay đến góc vườn trầu sau nhà cô đặng cô nói chuyện một chút ....

Đêm khuya lặn lẹ, hết cơn mê sảng, thầy Nguyên tỉnh dậy, nhưng mình còn mỏi mệt, tưởng là vợ nằm ngủ quên ngoài ghế xích đu nên thầy cũng không kêu gọi làm gì cho mất giấc ngủ. Thầy nằm im giây phút cũng yên giấc suốt đêm.

Sáng dậy cũng không thấy vợ ra vào, thầy mới gượng đi sau trước.— Sáu giờ rồi bảy giờ rồi tám giờ, ủa vợ thầy đâu? Thầy sanh nghi, mới đi soạn coi đồ đạt, thì cũng còn nguyên hiện, cho đến cái thơ của Kiêm-Tiền, cũng còn trong kẹt bóp của cô. Thầy lấy nhé nơi kẹt vách (bậy hôn!)

Thầy cũng tưởng là vợ thầy chạy lại tiệm mua cái chi đó nên thầy yên lòng lên giường nằm nghỉ. Kế nghe tiếng dép từ ngoài sân đưa vào.

— Ủa Sáu, em lên giờ?

— Em lên chuyến xe 7 giờ. Còn chị Ba em đâu? Anh sao nằm đó?

— Qua nóng lạnh. Chị Ba em không biết đi đâu sáng giờ qua dậy kiếm cũng không thấy. Chắc là đi mua cái gì.

Nghe vậy hay vậy, cô Sáu em của cô Ba, ngồi chơi giây phút, hỏi thăm lăn xăn, rồi đi ra sau đặng đi tiểu. Vừa ra tới cửa vườn trầu cô hoảng hốt la lên ối ối. Thầy Nguyên lật đật hỏi:

— Gì vậy? Gì vậy?

— Trời đất ôi, ai nằm sóng sượt ngoài vườn trầu kia?

— Ý! Trời ơi!

Thầy Nguyên, lật đật chạy ra, quên mất cái đau cái nhức, bỗng dưng thầy kêu rùm lên.

— Trời đất ơi, chị ba em sao vậy Sáu?

— Chị Ba hả

Vừa hỏi vừa chạy theo nhưng cô thấy sao nằm kỳ cục, cô cũng không dám lại gần.

Thầy Nguyên, nét mặt xám ngắt, bương bả lại bồng vợ thì than ôi!

« Đông lạnh, còn thua người mạng bạc ».

Bây giờ thầy mới biết.

« Vàng trông cũng kém tấm lòng trinh ».

Thầy tưởng vậy nên đau đớn quá chừng làm thầy quên khóc ra tiếng mà nước mắt tuông rơi lăn tròn trên má vợ. Thầy ôm thây vợ vuốt ve, nghe hình như cộm tay. Thầy nhìn kỹ thì quần tuộc lưng áo nhau nhe phô vóc ngọc xám xanh lại điểm những quần bầm tiềm. Bây giờ thầy lấy làm lạ, day lại kêu cô em vợ. Nhưng cô kia đã đi đàng nào...

Thầy gắn gượng vào nhà thì thấy ngoài cửa có em vợ, có người lân cận chen vào, thầy chưa than thở hết lời thì cò bót lính trang cũng lần lượt bước vào, kẻ xe hơi biện lý bồi thẩm quan Thầy, dửng dưng, không biết cớ sự ra sao cả. Chớ thầy có dè đâu cô em vợ đã đem lòng ngờ vực nên vội vã đi cáo báo cấp kỳ...

Theo sự khám nghiệm thì như cô Ba Hương bị đánh nên chết chớ không phải tự vận bằng thuốc độc. Nghe qua lời nói thầy Nguyên lẻ tái ruột gan. Nước mắt tràng trề ướt mặt. Ai đánh vợ thầy? đến chết? Thầy Nguyên cảm thương nỗi vợ phước bạc mạng cùng mới 21 tuổi đầu vội lìa chồng vợ. Thầy tự nghĩ chắc thế nào thầy cũng bị tình nghi, song nói rõ ra và lấy cái thơ làm bằng cớ đặng kêu oan thì tội nghiệp cho vợ chết còn mang tiếng.

Thầy cô nước khóc ròng. Bây giờ chỉ còn chờ mổ thây cô Ba ra khám nghiệm mới trông họa may có vạch được mang bí mật vụ nhân mạng này chăng, chớ có ai lại gì mà đoán được.

Thế thì thầy Nguyên bị bắt. Nhà cửa thầy bị niêm, giao về bót quận nhà canh giữ. Thầy nuốt nước mắt theo lính ra đi... Ai thấy mà chẳng đau lòng!

(Còn nữa)

MANUFACTURE SAIGONNAISE DE CARREAUX & ...
Société d'Exploitation des Etablissements
BROSSARD MOPIN

CLODUI ...

... rất xinh đẹp ... màu vẽ ... vật dụng đều ...

Xin mời quí vị đến coi ... bán giá mới ... hàn hiệu sẽ gởi cho.

(Adresse télégraphique:) MABACAMO – SAIGON

VÕ RA THONG THA
hãng ở đường L. Lacontre. – ...
gần ... lính tập ...

Chúng tôi ở trong số mấy người đã - đào kinh-tế khủng-hoảng

Thôi vậy, biết vào nhiều người nghèo tận đến mấy người ... ghép, đều có thể theo học với mà ... bỏ gởi thơ-tín của chúng tôi, bởi vì chúng tôi ăn công đạo rất ... chúng tôi rộng-rải về sự trả ... các ngài khỏi phiền-phức ... xuống bởi vì chúng tôi ... các ngài theo nhà ... Học với phương pháp ... tôi các ngài sẽ thấy lần-lời như ... hơn học với thầy tại chỗ. Thiệt là lạ quá! Phải nhưng mà có thôi như vậy ... hàng ngàn học-sanh đã nói được tiếng Pháp một cách dễ-dàng. Các ngài hãy làm như họ, và ngay bây giờ do đến

Pierre Roussel

à Chí-hòa, près de Saigon

mà hỏi thăm và cho biết sức học ... Xin định theo thơ ... trả ...

Chúng tôi đồng-thời đã xuất-bản: Tôi tập đọc chữ Pháp, vấn ... giá 0$60, cước 0p.16; Tôi học tiếng Pháp số 1, 1p.10, cước 0p.2... số 2 ... 1p.50; cước 0p.25; mua chung 2 quyển cả cước 2p.85.

Tôi tập nói tiếng Pháp Quyển số 1 và số 2, 0p.45, cước 0p.16

Có trữ bán ở Saigon, Chợ mới Nguyễn-thanh-Long, ... 161 Bis, 191; ở Cholon, Lan-Khouan, 240, rue des Marins.

HỨC MỎI

Là ... danh-từ không có nghĩa trong ... -học. Thường một bộ phận ... quan trong thân thể ... hay không biết gây ra thôi.

Thì các câu phương-ngôn xưa không phải sai nghĩa chút nào, mà thường dạy ta với những trường hợp như thế, cần phải tẩy ... cho ... mình, nghĩ là phải ... bộ phận bên trong cho sạch sẽ đáng và mạnh.

Nhưng cái « máy » cần yếu nhứt hơn hết trong bộ phận, ấy là « lá gan ». Hãy giúp cho lá gan làm việc bởi một phương pháp không hư hại ... để chịu mà lại ít tốn là nên dùng thuốc ERVIL. Thuốc nước hay thuốc hột.

Trữ bán ở Sàigon tại Trung-ương Dược-phòng 195 — 20... đường Catinat và tất cả các nhà thuốc đúng đắn khác.

TIỂU-THUYẾT «—:— Số: 6 ——» của MAI-SƠN

Dưới bóng Phật-đài

(Tiếp theo)

Văn-Anh. — (*Lại gần Ngọc-Thủy, vuốt ve*) Anh đùa em đó thôi. Anh vẫn biết quan Đốc-Phủ là người đúng đắn, có vợ, có con... Bổn phận em phải đi, thì em cứ đi, anh không ngăn trở em đâu.

Ngọc-Thủy. — (*Ngó Văn-Anh*) Thật nhé...

Văn-Anh. — Thật mà...

Ngọc-Thủy. — (*Lý-Phúc-Kiến*)

Anh đừng phiền trách đến em.
Mà vội ngờ em.
Tình nghĩa nặng của em đây
Chẳng khi nào phai.
Anh, anh ôi!
∴
Đêm ngày lòng ước nhớ anh.
Cầu được gần anh
Tình-ái nọ, duyên thắm kia
Đố ai phân chia
Anh, anh ôi!

chan, anh bảo tôi xa lánh nàng sao được.

Thanh-Sơn. — Thì anh cố gắng thử xem. Nếu Ngọc-Thủy thật tình thương anh, nàng sẽ theo anh.

Em hát riêng tặng anh đó... Thật nhé, ngày mai anh đừng rời em nhé.

Văn-Anh. — (*Ngoan ngoãn*) Vâng.

Ngọc-Thủy. — Thế thì anh của em ngoan lắm (*hôn Văn-Anh*) Em thương anh đấy. *Nói xong lấy khăn quàng, cúi chào Thanh-Sơn bắt tay Văn-Anh rồi đi ra*)

Cảnh thứ ba

Văn-Anh vẻ đau đớn ngậm ngùi

Thanh-Sơn.— (*Nhẹ nhàng*) **Tôi đã khuyên anh đừng vương víu với cô Ngọc-Thủy nữa. Tôi xin khuyên anh một lần nữa.**

Văn-Anh. — (*Giọng sầu thảm*) Tôi chỉ căm tức tôi. Trời hỡi! Ông hãy rút mũi tên tình-ái ra khỏi trái tim này (*vừa nói vừa ôm ngực*) Gọi: Lan!

Lan. — Dạ.

Văn-Anh. — Bó hoa này của ai biếu cô?

Lan. — Thưa cậu, của cậu Phong.

Văn-Anh cầm bó hoa định ném xuống đất

Thanh-Sơn. — (*Can*) đóa hoa có tội tình gì mà anh định vùi dập nó. Anh hãy bớt cơn phiền, nghe tôi can giải đôi lời. Thương với nhớ gì với cô đào.

Văn-Anh. — Xin anh nhẹ lời.

Thanh-Sơn. — Lại còn phải nhẹ lời. Chúng nó là hạng người ăn chơi. Nay người này đón, mai kẻ khác mời. Anh ước ao mối ái-tình trong sạch, lòng bọ, họ có trinh bạch được chăng?

Văn-Anh *khóc*.

Thanh-Sơn. — Anh còn ngày nào ... ấn họ, anh còn sẽ thấy nhiều điều ngược mắt, trái lòng. Anh còn phải chịu nhiều nỗi đắng cay. Tôi khuyên anh nên xin phép ông chủ nghỉ một tháng, về Vĩnh-long với hai bác. Có lẽ ở xa Ngọc-Thủy may dần dần ái-tình sẽ phai lạt được chăng.

Văn-Anh. — Ái-tình của tôi dường đầy đầy chứa chan, anh bảo tôi xa lánh nàng sao được.

Thanh-Sơn. — Thì anh cố gắng thử xem. Nếu Ngọc-Thủy thật tình thương anh, nàng sẽ theo anh.

Văn-Anh. — (*Suy nghĩ một hồi*) Anh nói rất phải, tôi xin theo lời anh.

Thanh-Sơn. — Nếu vậy, mời anh đi ngay.

Thanh-Sơn. — (*Lấy mũ và ba-toong đưa vào tận tay Văn-Anh*) Mời anh đi.

Văn-Anh buồn rầu, lại ngồi xuống)

Văn-Anh. — Tôi không nỡ bất ngờ từ giã nàng.

Thanh-Sơn-Anh nhớ lại xem, cô Ngọc-Thủy bạn này cố ngần ngại như anh đâu.

(Còn nữa)

Công-văn

Vì lời-nghị quan Thống-đốc Nam-kỳ ngày 19 Mars 1937 :

Định cho MM. Nguyễn-văn-Tương và Trần-văn-Kỳ khẩn dứt mà hưởng và làm chủ vĩnh viễn những sở đất Nhà nước kê sau đây, tọa lạc tại làng Tân Phú, hạt Longxuyên.

Nguyễn-văn-Tương. Lot 61 — 5e feuille de 10ha,00 00.
Trần-văn-Kỳ .... Lot 57 — 5e feuille de 10ha.00.00.

Đất khẩn nầy chẳng đặng bán hay là nhượng, cho, người ngoại quốc.

Sự bán hay là nhượng, cho, mà trái các khoản định trên đây thì phải bị hủy bỏ vì sự trật tự chung.

∴

Vì lời-nghị quan Thống-đốc Nam-kỳ ngày 17 Mars 1937 :

M. Thai-van-Doi được phép nhượng lại cho M. Lê-văn-Sẹt một sở đất số hiệu 264, tờ thứ tư, đạt thành 20 cao 66, tọa lạc tại làng Tân-hiệp, hạt Rachgia, nguyên đất nầy M. Thai-van-Doi đã khẩn được theo tờ giao kèo phê chuẩn ngày 5 Avril 1932.

∴

Vì lời-nghị quan Thống-đốc Nam-kỳ ngày 19 Mars 1937 :

Định nhượng dứt cho làng Ninh-thanh-Lợi, hạt Rachgia, đặng làm công-thổ, một sở đất Nhà-nước số hiệu 105, tờ thứ 5 đạt thành 41 cao 60, tọa lạc tại làng nói trên đây.

∴

Vì lời-nghị quan Thống-đốc Nam-kỳ ngày 17 Mars 1937 :

Định cho M. Nguyễn-văn-Sang khẩn dứt mà hưởng và làm chủ vĩnh viễn một sở đất Nhà-nước số hiệu 13, tờ thứ nhứt, đạt thành 23 mẫu 55 60, tọa lạc tại làng Ninh-thanh-Lợi, hạt Rachgiá

Đất khẩn nầy chẳng đặng bán hay là nhượng, cho, người ngoại quốc.

Sự bán hay là nhượng, cho, mà trái các khoản định trên đây thì phải bị hủy bỏ vì sự trật tự chung.

∴

Vì lời-nghị quan Thống-đốc Nam-kỳ ngày 19 Mars 1937 :

Định nhượng dứt cho làng An-nhơn-xã, Quới-an và An-xuân, hạt Giadinh, đặng làm công điền và công thổ những sở đất Nhà-nước kê sau nầy tọa lạc trong mấy làng ấy.

Làng An-nhơn-xã :

Sở số 127	tờ thứ 4		0ha.31.39
128	»		0, 15.47
21	»	5	0, 35.00
75	»		0, 14.74
164	»	6	0, 32.70

Làng Quới-an :

Sở số 59	tờ thứ 1	1ha.46.80

Làng An-xuân :

Sở số 259	tờ thứ 2	0ha.07.20

HEO mỗi trăm kilos lối . . . 24$00
GÒN lọc hột rồi, 100 kilos là 22.25

BẮP

Bán tại Cholon mỗi 100 kilos

BẮP { Đỏ : 7$25 à 7$35 mai
Trắng : —

CÓ BÁN TẠI NHÀ IN NGUYỄN-VĂN-CỦA

Manuel de l'infirmier

CỦA ÔNG

NGUYỄN-VĂN-KHAI

MÉDECIN INDOCHINOIS DU CADRE LATÉRAL

Giá mỗi cuốn 2$50

PHARMACIE PRINCIPALE

SOLIRENE

M. HEUMANN

SUCCESSEUR

SAIGON

TỰ-NAM 1865

BA ĐỜI ĐỀU DÙNG

THỨ THUỐC HIỆU NẦY

Không lấy được vợ làm bùa phản

Cẩm-phả. — Vợ chồng bác tài Quét lấy nhau đã hơn 10 năm, mà chưa được đứa con nào.

Cách đây 5 năm, nhân có một mụ Mán ở trong làng Campha, vì nghèo khó, không nuôi được con muốn, cho người khác.

Nghe tin Quét vội-bảo vợ tìm đến nhà mụ Mán nầy hỏi. Sau khi đưa cho mấy đồng mụ Mán bèn giao đứa con gái 14 tuổi, cho vợ bác Quét dẫn về.

Trong 5 năm trời nuôi nấng, vợ chồng bác coi như con đẻ, con bé đã hay, nhiều người muốn hỏi. Một bác Mán coi đình làng Mán cũng muốn kết nghĩa trăm với con nuôi bác tài Quét, đã nhờ người đến hỏi nhưng bị chối từ.

Không đạt được ý muốn bác Mán mới nghĩ cách báo thù. Nhân trong tay sẵn nghề phù-thủy, bác định làm bùa phản.

Nhưng muốn làm bùa phản phải lấy sao được móng tay, móng chân, vài sợi tóc và biểu rỏ tên tuổi người mình muốn phản mới được.

Bác Mán nầy được cái may là lại quen mẹ đẻ thị nên công việc làm dễ như trở bàn tay.

Sau khi nhờ mụ Mán mẹ đẻ thị lấy được móng chân tóc và biết tên tuổi thị rồi bác Mán nầy liền gói cả vào trong một miếng vải đỏ làm bùa phép đọc chú đầu đấy rồi chôn xuống đất ngay trong đình, và cứ mỗi buổi sáng tinh sương, bác lại đọc thần chú phù phép lên bùa cho đủ cái số ngày phải làm để thu hồn thị nọ vào cái bùa đó. Khi hồn đã bị thu thì người như điên như dại, ốm yếu quật quẹo luôn luôn và đúng 100 ngày không được về thì chết.

Từ hôm thấy con gái nuôi bị ốm yếu, nói năng mê man như dại, như điên, vợ chồng tài Quét hết mời thầy pháp cúng lại đi lễ mọi đền nhưng không thấy hết.

Một hôm, bác tài Quét nghe thánh phán : « có người phản » bác Quét hiểu ngay kẻ hại con mình có lẽ là tên Mán coi đình làng ấy bèn đi vào lễ. Lúc vào, tên Mán hỏi chuyện tại sao phải đi lễ, bác Quét liền nói đầu đuôi con mình ốm. Tên nầy nói thẳng ngay rằng nếu va chữa khỏi thì gả con gái cho va.

Biết ý vậy, không nói, bác Quét lễ xong bước ra thấy tên Mán cầm cái bùa dập lên dòng đất ở trong đình 3 cái. Khi về, bác Quét hỏi vợ nói là lúc đi lễ, ở nhà con bị chết ngất đi 1 lần.

Biết rỏ chỗ tên Mán yểm bùa, tài Quét cùng một người bạn nữa, trong lúc đêm khuya, cầm chiếc đèn dất đi đến đình, tìm chỗ tên Mán yểm bùa, đào lên lấy mang về, rồi mượn thầy phù thủy khác làm lễ chiêu hồn về cho con nuôi. Được 3, 4 hôm thì khỏi.

Việc nầy bác tài Quét đã trình quan trên. Nghe nói khi cho người vào bắt, tên Mán nầy tẩu thoát rồi

Số 11

Bá-bổ-tửu (Thuốc rượu bá-bổ)

Thứ rượu thuốc Bá-bổ nầy vốn của ông Y-học-sĩ Vi-Tê-Sanh, gia tâm chế luyện, mùi thuốc đã thơm, hơi rượu không gắt; tánh rất ôn hòa mà mạnh lắm, hễ uống vào thì nó chạy khắp châu thân.

Những người khí hư, huyết suy, tinh-thần mệt mỏi ; nên mua mà uống thì thấy bổ sức lại. Thiệt là một thứ thuốc rượu bổ hay nhứt, không có thuốc nào sánh kịp.

Cứ gởi thơ cho nhà thuốc :

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG
47, rue de Canton, 47
CHOLON

Dầu Nhị-Thiên-Đường

Khắp trong thiên hạ đều dùng dầu Nhị-Thiên-Đường. Vì nó tốt, sức thuốc mạnh, có thể cứu người mau lẹ, không có thứ dầu nào sánh kịp, ấy là một thứ dầu chuyên trị bá chứng, công hiệu như thần.

Rượu DUBONNET

bổ, ... bổ và dưỡng lập sức lực lại

ĐẠI-LÝ ĐỘC QUYỀN

Compagnie Optorg — ROBIN

NGẬM MỘT HƯỜN

VALDA

TRONG MIỆNG

Thì khỏi đau đốc giọng. Khan cổ. Khỏi nóng lạnh, sổ mũi, và lại không ho.

Có nghẹt mũi, ho nhiều, mà ngậm được thuốc ấy thì cũng bớt liền

ẤY LÀ

một thứ thuốc thần hiệu lắm

ĐỂ MÀ TRỊ

các chứng bịnh họ lao và tức ngực

THUỐC HƯỜN

VALDA

có bán cùng trong các tiệm thuốc

Có mua thì nhớ coi trên nắp hộp có hiệu chữ

VALDA

MỚI THIỆT PHẢI

TIN TÀU TỚI

Ở Pháp lại

Le Forbin le 25 mai vers 15 h (C.R.)
Le Désirade le 4 juin (C.R.)
L'Aug... le 7 juin (M.M.)

Ở Bắc và Trung-kỳ về

Le Claude Chappe le 4 juin (M.M.)
Le d'Artagnan le 7 juin (M.M.)

Ở Trung-hoa và Nhựt-bổn về

L'Aramis le 4 juin (M.M.)

Singapore lại (via Poulo-Condore)

Le G. G. Pasquier le 27 mai (S.A.M.I.)

TIN TÀU ĐI

Qua Pháp.

Le de la Tour le 26 mai (M.M.)
L'Aden le 25 mai à 12 h.30 (R.C.)
Le Cap Varella le 25 mai à 13h. (M.M.)
Le d'Artagnan le 9 juin (M.M.)

Ra Trung và Bắc-kỳ

Le Claude Chappe 7 juin (M.M.)
Le Forbin le 27 mai (C.R.)

Qua Tàu và Nhựt-bổn.

Le Félix Roussel le 26 mai à 14 h. (M.M.)

Qua Singapore via (Poulo-Condore)

Le G. G. Pasquier 31 mai (S.A.M.I.)

VIỆC LÀNG TỔNG

Quan Thống-đốc Pagès cho quyển sách nầy là bổn « Chỉ nam cho Hương-chức làng, rất có ích cho họ trong khi thừa hành công-vụ hằng ngày » — Giá : 0p70.

ÁN TÒA HỘ

Chỉ cách thưa kiện về mặt hộ Langsa và bổn-quốc. Phân tích rành 40 vụ kiện, người xem có thể so-sánh với việc riêng mình mà đoán việc nên hư — Giá : 1p20.

Ai chỉ gởi cho tác-giả 1$90 thì sẽ được quyển nầy khỏi tốn tiền cước chi cả.

Sắp xuất-bản : *LUẬT LAO-ĐỘNG*

Có lời tựa của quan Đại-sứ Lao-công Justin Godart và ông Hội-đồng quản-hạt Nguyen-phan-Long, gồm đủ cả công-văn cần ích cho chủ và người làm công các sở canh-nông và kỹ-nghệ — Giá : 0p.70.

Cuốn LUẬT HỘ NAMKỲ *in kỳ nhứt ba ngàn cuốn đã bán hết*

Tác giả, M. Phan-van-Thiết cử-nhơn-luật cũng cố-vấn cho bà con về pháp-luật, nói lần hồi việc giá 5$00, nếu có làm nào, đơn từ, lý đoán chỉ thì nhà riêng thêm từ 10p. sắp lên.

TRINH-THÁM **Nº 9** TIỂU-THUYẾT

Thảm-sử sáu chục vạn đồng bạc

Dịch giả SONG-BÌNH.

Liên-cô bị bịt mắt rồi đứng sửng, người kia lại kêu hỏi Liên-cô rằng : Tiện-nữ... mầy có việc gì tới đây, phải cung khai cho rỏ, nếu mầy nói không thiệt, thì ta hại mầy bây giờ ?

Liên-cô biết mình lọt vào tay ác-đảng rồi, không thể nào giải thoát, cô ta gắng gượng an thần định trí, chẳng lộ vẻ sợ sệt ra người đối với câu hỏi của người kia, Liên-cô chúm chím đáp lại rằng : Ti-nữ là người vô sự, ở tại Hí-viện tới đây. Người kia cật vấn lại rằng : mầy núp mình ở sau phòng cách vách, dề dòm lén sự bí mật của người, phải không ?

Liên-cô đáp lại rằng : Ti-nữ tới đây là sự tình cờ, không phải tới dòm lén việc người bí mật » người kia phát giận nói rằng : Tiện-nữ... nếu mầy là người vô sự, chẳng bao giờ mầy tới chỗ nầy, ta vẫn biết mầy tới dòm lén sự bí mật của người, mầy chối cãi làm sao cho khỏi, mầy muốn bảo toàn tánh mạng thì mầy phải lấy sự thật nói ngay.

Liên-cô nói : không giấu chi Huynh-trưởng, ti-nữ không có ý tới dòm lén chỗ nầy, như hôm nay có sự sát nhơn ở trong phòng, Ti-nữ thiệt không dòm lén tới việc ấy.

Người kia nghe nói thêm giận, lại hăm dọa Liên-cô rằng : Tiện-nữ kia... mầy lảo khẩu chi vậy, nếu mầy không có ý tới đây thám thính, thì mầy núp mình sau phía vách làm chi, theo chỗ tưởng của ta, biết chắc mầy dòm lén sự sát nhơn trong phòng đã rỏ, mầy biết khôn thì xưng ngay thú thiệt, ta sẽ làm ơn thứ tội cho mầy, bằng không thì mầy thiệt mạng bây giờ, không thể nào sống được.

Liên-cô nói : hôm nay ti-nữ tới Lữ-quán, vẫn có việc thương nghị với ngụ-chủ (Thang-mã) ở đây, ngụ-chủ khiến ti-nữ núp mình trong một căn nhà nhỏ phía sau, đặng chờ ngụ chủ tới đó hội nghị, chẳng ngờ chờ mãi không thấy ngụ-chủ tới, ti-nữ lén vào một chỗ kín là chỗ cách vách căn phòng xem chơi, thoát thấy chỗ vách căn phòng phía sau, có hai lỗ hở ra nho nhỏ, hai lỗ nầy có bóng đèn thiệt sáng, tự phía trong chiếu ra phía ngoài, ti-nữ thấy sự lạ kỳ, lén tới chỗ đó dòm chơi cho biết, Ti nữ gặp sự tình cờ như vậy, không phải có ý dòm lén sự bí mật của người, vậy xin Huynh-trưởng xét lại mà thương, đừng buộc Ti-nữ về sự hàm oan tội nghiệp.

Người kia nói tiếp rằng : thật vậy sao... quả như có hai lỗ hở ở sau vách phòng, để ta tới xem cho biết.

Người kia nói dứt tiếng, liền dẫn Liên-cô tới chỗ vách phòng phía sau, thấy có hai lỗ hở bên vách rồi, người kia chắt lưỡi mà nói : theo ý ta đoán xét, biết hai lỗ hở nầy là hai tròng mắt, mỹ-nhơn họa nơi bức tranh kia, nếu ta không tới chỗ nầy, làm sao biết cơ-quan bí-mật như vậy, nói rồi lại dẫn Liên-cô vào căn phòng ấy, cứ cật vấn Liên-cô rằng :

(Còn nữa)

Tình hình thế-giới rất khó-khăn và nguy-hiểm

Đó là câu tuyên-bố của ông Baldwin thủ tướng Anh trước hội nghị đại biểu các thuộc-địa, bảo hộ Anh nhân dịp lễ đăng quang của vua Georges VI

Chúng tôi đã nói rằng lễ đăng quang có một ảnh hưởng chính trị rất quan trọng cho Anh, cho cục diện Âu-châu và thế giới bởi những cuộc hội nghị các chính khách của các thuộc địa Anh và của liệt cường, thì hội nghị các đại biểu thuộc địa Anh đã mở đầu.

Nhờ cuộc hội nghị đó Anh-cát lợi kiểm điểm lại được thế lực của mình ở hoàn cầu, hỏi lại lòng trung thành của các thuộc địa với Thượng-quốc Gia nả-đại, Úc-địa-lợi-á, Rhodésie Diên-điện, Nam-phi đều một lòng phục tòng Thượng-quốc. Ấn-độ, do tiểu vương xứ Narabo đại diện, tuyên bố yêu tự do, cái tự do ở trong trật tự, và trung-thành với Anh-cát-lợi.

Tuy đạo sĩ Ipi đang tung hoành ở quận Waziriotau khiến cho chính phủ Anh-Ấn phải cất một đạo quân lớn đi tiểu dẹp, và hiện phải rút quân lui bởi tiết hạ nóng-nực, tuy ông Nehru và một số dân lớn vẫn muốn đòi tự-trị, song ngay bây giờ đây, chúng tôi tưởng Anh cũng còn trông vào Ấn-độ được. Ấn độ chỉ muốn tự-trị như những thuộc-địa tự-trị kia mà vẫn có thể cọng tác với thượng-quốc, vẫn phải phục tòng thượng-quốc nhứt là về phương diện kinh-tế.

Tình hình thế-giới rất hỗn độn. Lời lẽ hòa nhã của ông Ciano, ngoại-giao tổng-trưởng Ý, chưa thể làm cho Anh, cho Âu-châu yên lòng, vì lời nói là một, và việc làm cũng là một. Bởi vậy chính giới Luân-đôn đối với diễn-văn đó, tỏ vẻ lạnh lùng mà không quên được thái-độ Ý trong dịp lễ đăng quang

Không những thế, dư-luận Anh đang rất náo-động về việc chiếc khu trục ngư-lôi-hạm Anh là Hunter bị nổ ở bờ biển Tây-ban-nha có 8 người vừa sĩ quan vừa thủy-thủ bị chết Bị va vào cốt-mìn ngầm chăng?

Bị một chiếc tàu ngầm hay chiếc ngư-lôi-hạm nào bắn lên ngư-lôi chăng? Cuộc điều tra chưa biết rõ. Song có một điều chắc chắn là chính giới và dư-luận Anh rất đỗi công-phẫn Chánh-phủ Luân-đôn nghe đâu đang sửa soạn phái một đại đội binh truyền đến quanh bờ bể Tây-ban-nha để thị oai với quân Phát-xít Tây-ban nha và Âu-châu. Tình hình rất nghiêm trọng.

Nếu cuộc điều-tra chỉ rõ rằng chiếc « Hunter » bị một nước khác mưu hại, thì có thể tin được rằng nước đó sẽ không thể đứng yên.

Đối với Pháp, bản diễn văn của ông Ciano cũng chỉ có một ý nghĩa ôn-hòa, và chưa đánh tan được các dấu hoài nghi. Người ta nhận ra rằng theo lời ông Ciano, Ý không muốn phân Âu-châu ra làm hai đảng phái, phát-xít và bình dân, xung đột nhau. Dư luận Pháp bằng lòng công nhận lời nói, và chờ Ý trong lúc hành sự.—

T.T.

Mừng ông Trương-vĩnh-Tống

(Tiếp theo trương nhứt)

tưởng mà tưởng đến người đã tỏ dấu biết ơn và ái mộ hai người đã có công-trình giúp nước Pháp hết sức và hết lòng trong lúc chinh-phục nước Nam.

Xin quí ông hãy cùng tôi nưng cao ly rượu để mừng ông mới thưởng-thọ Ngũ-đẳng-bội-tinh, mừng cho bà nội-trợ rất xứng đáng của ông, đối đãi với mọi người thật là tử tế, mừng cho gia-đình ông đông-đảo, vui vầy và có thể tự đắc vì ông, chúc cho Hội của chúng ta được phát đạt và Hội-viên càng ngày càng thân-mật thêm nhiều.

Chúng ta hãy nưng cao ly rượu để mừng quan Thống-đốc Pagès, và tất cả chúng ta hãy đồng thành kính tặng ngài tấm lòng thành kính của chúng ta và ước-ao cho ngài nắm lấy vận-mạng xứ Nam-kỳ yêu-dấu của chúng ta cho được lâu dài hơn nữa để cho mọi người đều được hưởng nhờ hạnh phước.

Ông Trương-vĩnh-Tống, vắn tắt vài lời rất đúng-đắn tỏ rằng ông lấy làm cảm-động mà được tất cả Hội-viên Pháp-Việt thân-thiện mừng ông trong cái lễ trọng như vầy; Ông tiếp rằng ông rất hân-hạnh mà được ban-thưởng khuê bài qui-giá cho ông như vầy và sau rốt ông hết lòng đa-tạ tất cả Hội viên đã thành thật tỏ mối thạnh-tình đối với ông, để lại cho ông một cái kỷ-niệm qui báu vô-cùng.

Bài diễn-văn của ông Trương-vĩnh-Tống

Thưa quý bà,
Thưa quý hội-chưởng,
Và quý ông,

Tôi không thể kiếm cho đủ lời mà tả những điều chan chứa trong lòng tôi lúc nầy. Tôi xin thú với quý ngài rằng tôi hết sức cảm-động mà được biết tinh thần mật thiết và tình luyến ái trong sạch của quý ngài đối với tôi. Món kỷ niệm ngày nay sẽ nhắc cho tôi nhớ luôn luôn rằng bao nhiêu điều cực nhọc của tôi đã trải qua không phải là vô ích và những bằng hữu trong câu lạc bộ vẫn yêu mến tôi. Vậy xin quý ngài nhận lời cám ơn thành thật của tôi

Quý ngài đã từng biết thì quý ngài cũng hiểu rằng mục đích tôi không phải là đeo đuổi theo con đường danh-vọng. Tôi nói vậy chẳng phải phải là tôi không độ tới cái giá trị đúng đắn của sự vinh dự mà Chánh-phủ đã ân tứ cho tôi, dầu rằng tôi không được xứng đáng lắm. Cái huy chương ngày nay sẽ được tôi yêu quý lắm vì đối với tôi nó là một cái bằng cớ chứng rằng nước Đại-Pháp là mẫu quốc của ta không quên rằng phụ tá của tôi là một người tô đã tận tâm vì phận sự.

Điều tôi ước ao, điều tôi truy tầm là sự yêu mến của mọi người giây liên lạc về tinh thần có thể làm cho ta trở nên mạnh bạo mà chung cùng trải qua lối cam go trên đường đời.

Phải cần hiệp tâm vì không hiệp tâm thì không trông gì cái kết quả mỹ-mãn và bền chặt được, vì vậy nên bao nhiêu tâm trí tôi và hy-vọng tôi đều để vào chỗ đó Hai dân tộc ta phải ráng hiểu nhau hầu biết mến nhau, giúp nhau và yêu nhau. Chỉ có như thế mới trông cho sự khai hóa của Đại-Pháp ở xứ nầy có thể bành-trướng thêm và vững bền được.

Tại duyên cớ đó nên tôi mới xướng ra lập câu lạc bộ Pháp nam. Phải cần gây ra một cái không-khí thân mật một sự hiểu biết nhau giữa hai dân tộc khác nhau về tập tục và ngôn ngữ, và kiếm thế dung hoà, làm một nền tảng cho nền thân ái. Cái ảnh hưởng của hội chúng ta có thể bành trướng thêm và sự nghiệp theo thời gian mà phát đạt.

Đó là mấy điều tôi muốn tỏ cùng quý ngài. Trong ấy có trọn một cái chương trình cần phải khảo cứu và và tô điểm thêm cho ích lợi chung của ta.

Sau hết tôi xin nhắc lại cùng quý ngài rằng tôi hết sức hân hạnh và vui mừng vì tình thâm cảm của quý ngài đối với tôi ngày nay. Tôi đã rõ rằng quý ngài là bằng hữu mật thiết của tôi, bao nhiêu đó làm cho vinh dự hơn hết,

Rồi mọi người đều uống cạn ly rượu mừng ông mới được ngũ-đẳng bội-tinh và vui vầy trong tiệc đến khuya mới về, mọi người đều bằng lòng về cái lễ Pháp-Việt thân-thiện nầy.

Trong tiệc chúng tôi thấy có:

Gia quyến của ông Trương-vĩnh-Tống đủ mặt cả; bà và ông Cazale; quan ba và bà Delbose; quan ba và bà de Hargues; quan hai và bà Lavielle; quan hai và bà Lenormand, bà và ông Bonh; ông de Montaigut; quan ba và bà Chevalier; quan hai Basset; ông Morieult; ông Gouillon; bà và ông Pochont; ông Đặng-thúc-Liêng; ông Melin; quan thầy thuốc và bà Trần-văn-Đốc; bà và ông Dau Amiel; bà và ông Auburtin; quan ba và bà Alsace; bà và ông Guillet; ông Charrol; bà và ông Mestre; ông Nerac; ông Prouchaudry; ông Dubois; ông Lecuir Henri; bà và ông Susini; bà và ông Thiên ông Sinnaya; quan thầy thuốc và bà Nguyễn; bà và ông Ng-trọng Đắc; ông Nguyễn-văn-Tỉnh; ông Trương vinh-Duy; ông Trương-vinh-Khánh.

THỜI CUỘC Á-ĐÔNG

Hai nước Anh-Nhựt định «chia tay nhau» nước Trung-hoa?

Nước Trung-hoa đối với cuộc đàm phán Anh-Nhựt về vấn-đề Trung-hoa

Tin Thượng-hải

Các báo Trung-hoa đăng rằng: Mới có cuộc đàm-phán Anh-Nhựt mà mục-đích là cốt bàn định một sự thỏa hiệp mới về mọi việc ở Á-đông Các báo ấy bài-xích hết thảy những sự mưu toan giải quyết các vấn đề Á-đông mà chẳng có nước Trung hoa tham-dự trực tiếp.

« Taikungpao » (Đại-công-báo?) viết: « Dầu cuộc đàm-phán Anh-Nhựt tại Luân-đôn (Londres) đã gây được kết-quả thế nào mặc lòng, cuộc đàm-phán ấy cũng không thể giúp được sự giải quyết vấn-đề Trung-Nhựt. Nước Trung-hoa không vẫn lòng thừa nhận một sự thỏa-hiệp nào có những điều hạn-chế của ngoại-quốc về tài-chánh. Nước Trung-hoa sẽ quả quyết đối kháng với hết thảy những sự mưu toan chia nước Trung-hoa ra làm những khu mở mang thế lực của ngoại-quốc. Nước Trung-hoa chẳng tin nước nào và cũng chẳng sợ nước nào. Tình thế ngày nay khác với tình-thế hồi có cuộc Hội-nghị Hoa-thịnh-đốn (Washington) ngày trước. Nước Anh và nước Nhựt có thể bày lộ chánh-sách của mình, nhưng không thể có một cuộc thỏa hiệp nhằm nước Trung-hoa làm mục-đích; tuy vậy, nước Trung-hoa vẫn hoan nghinh hết thảy những sự mưu toan mà mục-đích là giữ vững cuộc hòa bình thế-giới

Nếu có cả nước Hoa-kỳ dự vào cuộc đàm phán tại Londres, thì chắc những mục đích hòa-bình sẽ chiếm phần ưu thắng, và nước Trung-hoa sẽ hoan nghinh cuộc đàm phán ấy vô cùng; tuy nhiên, tưởng nên triệu tập một cuộc Hội-nghị gồm có những nước chính có quyền lợi ở miền Thái-bình-dương thì hơn.»

« Shunpao » (Tuần báo ?) viết: « Dù cuộc đàm phán Anh-Nhựt đã gây được kết quả thế nào mặc lòng, cuộc đàm-phán ấy cũng không tỏ ra rằng nước Nhựt-bổn sẽ bỏ cái chánh-sách đại-lục là chánh-sách cựu-truyền của nước Nhựt; bởi vậy, nước Trung-hoa cần phải đề-phòng cẩn thận để giữ gìn quyền-lợi của mình. »

Còn nhiều báo khác nữa cũng cùng một luận-điệu trì nghị cuộc đàm-phán Anh-Nhựt.

Cuộc đàm phán giữa nước Anh với nước Nhựt tại Luân-đôn (Londres) đang tiến-hành chót lọt. Thấy thế, nước Trung-hoa càng ngày càng thêm lo ngại, e rằng: « Do cuộc đàm-phán nầy, hai nước Anh Nhựt sẽ thỏa hiệp được cùng nhau mà chia nước Trung-hoa ra làm những khu mở mang thế-lực kinh tế của hai nước ấy. », dù Eden là Tổng-trưởng bộ Ngoại-giao nước Anh đã tuyên-bố rằng nước Anh chẳng có ý định như thế mặc lòng

Các nhà đương-cục trong Chánh phủ Trung-hoa đang lưu tâm xem xét cuộc đàm-phán Anh-Nhật tại Luân đôn Các báo Trung-hoa thì nhao-nhao thách những nước nào hiệp lực cùng nhau hành-động để « chia năm xẻ bảy nước trung-hoa » do một sự thực hành tối tân cái thói cựu-truyền từ thế kỷ XIX.

Tuy sau khi thuê nhổ mấy cái răng đau, Hành-chánh Viện-trưởng Tưởng-Giới-Thạch vẫn còn yếu mệt, thế mà Tưởng cũng nói chuyện bằng vô-tuyến điện-thoại với Tài-chánh bộ Tổng-trưởng Khổng Tường Hy, là Lãnh tụ đoàn Đại-biểu Trung-hoa sang dự lễ Gia-miện Anh-hoàng George VI (Kiều-trị Đệ-lục), đang ở tại Luân-đôn. Nghe đâu Khổng đã nói chuyện bằng vô-tuyến điện-thoại mà trình bày tường tận với Tưởng về thời cục Á đông

Một sự có ý nghĩa rõ rệt là: Ngay trước khi nói chuyện bằng vô tuyến điện thoại với Khổng Tường-Hy, Tưởng Giới-Thạch đã hội thương với Uông Tinh-Vệ. Bởi vậy, các giới am-hiểu thời vụ đoán rằng: Có lẽ Chánh-phủ Trung-hoa coi cuộc đàm-phán Anh-Nhật là một cái cơ nguy rất lớn cho tiền-đồ của nước Trung-hoa.

Các báo Trung-hoa đã cảnh-cáo phát ngay nước Anh: Chớ hòng nước Trung-hoa chịu ép một bề trong khi nước Anh và nước Nhật sẽ cùng nhau « qua phân » cỏi đất của nước Trung hoa.

« Shunpao » (Thân báo ?) vừa mới đăng một bài xã-thuyết kịch liệt hơn cả các bài từ đầu năm đến giờ, khuyên Chánh-phủ Trung-hoa nên công-nhiên trách vấn nước Anh về sự nước Anh đã để yên cho nước Nhật thực hành chánh-sách xâm lăng trong khi và sau khi xảy ra việc lôi thôi Mản-châu, đến nỗi rằng chánh-sách xâm-lăng ấy rút cục đến nguy cả cho những lợi quyền của nước Anh nữa. Báo nầy nầy đăng tin rằng: « Hình như nước Nhật khởi-nghị: *Nước Nhật sẽ công nhận những quyền lợi của nước Anh ở Nam-bộ và Trung-bộ nước Trung-hoa đổi lại, nước Anh sẽ công nhận « cái lợi vị đặc biệt » của nước Nhật-bản ở Bắc-bộ Á châu».*

Báo ấy nói: « Người ta khảo rằng: « *Nước Anh muốn không rông thấy một cuộc chiến tranh Trung-Nhật, là cuộc chiến tranh sẽ vừa có hại lớn cho thương-nghiệp của nước Anh ở Á-đông vừa có hại lớn cho sự phục-hưng nền kinh-tế chung của khắp cả thế-giới, vậy nên ngày nay nước Anh đóng vai « trung-nhân » giữa nước Trung-hoa với nước Nhật.*

Chúng ta không bảo nước Anh là thiếu lòng thành thật; thế nhưng, chúng ta tuyên-bố phăng ngay rằng: nước Anh giữ thái-độ như thế, chẳng phải là bổn ý của nước ấy chỉ cốt vì hạnh phúc của nước Trung-hoa. Và lại, nếu nước Hoa-kỳ và những nước khác nữa — trong đó gồm có cả các thuộc-quốc của nước Anh như Gia-nả-đại (Canada) và Úc-đại-lợi-á (Australie) — cũng sốt sắng chú ý đến thời-cuộc Á-đông, thì thời-cuộc Á-đông đã 5 năm nay vẫn chưa giải-quyết xong, chắc rồi đây sẽ giải quyết được; thế nhưng, không thể mong rằng nước Trung-hoa sẽ bỏ cái mộng tưởng « cải-lão hườn-đồng cho tất cả dân tộc Trung-hoa » (đây là có ý nói đến cái chương-trình khôi phục những đất đã mất) để làm thuận tiện cho sự giữ mãi nguyên trạng có lợi cho những đại-cường-quốc kinh-tế »

Tình-hình Trung-hoa

(TIẾP THEO TRƯƠNG NHỨT)

Anh và Nhựt

Nhưng Anh hay Tàu cũng đều không không thể lường được sự thâm của mình đến một sự hiệp-tác riêng về những tỉnh phía Nam Tây là chỗ mà sự đàn áp của Nhựt hiện nay ít rõ rệt lắm. Cả hai đều có thể lo sợ rằng một chánh-sách như thế không thể cho Nhựt một sự tự do hoạt-động lớn lao ở miền còn lại trong nước Tàu bao la ấy lại rất may mắn nữa là Trung-Hoa và Anh vừa rồi mới ước hiệp nhau để làm con đường sắt trong các miền khác trong xứ nữa và hai chánh-phủ cũng định rằng sự nghiệp hiệp-tác của họ phải đặng lan rộng khắp nước. Nhựt rất chú ý theo bén gót công cuộc hoạt-động của Anh và những sự khuyến-khích mà Nhựt hiện thấy đó. Có thể nói rằng trong giới người Nhựt liên hệ, người ta không tin ở những lời đồn đãi hằng ngày theo đó là những lý do chánh-trị của đế-quốc Anh có lẽ là nguyên-lý của các việc. Mặc dầu vậy họ cũng có ý nghĩ rằng nước Tàu hiện nay gặp kẻ trợ giúp thêm lực lượng về tinh-thần và kinh-tế đặng giúp họ sự bình-phục hiện nay, mà cũng là trong vòng tập sự về các sự khủng hoảng và sự khó khăn hiện nay.

Dầu NHỊ-THIEN-ĐƯỜNG là một thứ dầu bá chứng, trị bịnh như phần; nhứt là bịnh cảm mạo từ thời; hoặc là nhứt đầu đau bụng hoặc xây xẩm mặt mày; hoặc tức rang nơi ngực, trong uống ngoài thoa, hết trong chớp mắt

Tình hình miền Hoa-Bắc

Tin Thượng-hải

Có tin của người Trung-hoa nói rằng: Đại-tướng Kenkichi Uyeda, vừa là Tư-lịnh đạo quân Nhựt-bổn tại Quan-đông, vừa là Đại-sứ Nhựt-bổn tại Mản-châu-quốc, hiện nay ở tại Chiapossu, đang hội-thương với Đức-Vương là Thủ-lĩnh Chánh-phủ Nội Mông-cổ và Lý-Thủ-Tín là Tướng-lãnh những ngụy-quân Mông-cổ năm ngoái đã từng đánh tỉnh Tuy-viễn.

Các giới am hiểu thời vụ nói rằng: Có lẽ nay mai ở miền Bắc tỉnh Sát-cáp-nhĩ sẽ có những sự biến-hóa về quân-sự; có lẽ bởi tình-hình nội-chánh nước Nhựt-bổn còn phân vân chưa ngã-ngũ ra sao, mà những sự biến-hóa về quân-sự ấy sẽ chóng xảy ra. Mấy giới am-hiểu thời-vụ nói rằng: Không khéo đạo-quân Nhựt-bổn tại Quảng-đông sẽ tự tiện hành-động ở Nội Mông-cổ.

Mấy giới ấy có nhắc lại việc biến động tháng Septembre năm 1931 (tức là việc lôi thôi Mản-châu) hồi các quan Võ Nhật-bản đang chủ-trương cái chánh-sách hòa-hoãn đối với nước Trung-hoa.

Tin BẮC-BÌNH, Đại-tá Gennosuke Matsui, Tham-tán-Binh vụ đạo quân Nhật-bản tại miền Hoa-Bắc, vừa mới cảnh-cáo để các Tuy-tỉnh Chủ-nhiệm Trung-hoa ở hai tỉnh Hà-bắc, Sát-cáp nhĩ lưu ý đến một việc quân Trung-hoa làm trái bản hiệp-ước đình chiến tình kết tại Đường-cô trước kia, vì quân Trung-hoa mới đánh thành phố Ta-chuang-hu trong vùng Tây Nam tỉnh Nhiệt-hà. Đại-tá Gennosuke Matsui nói rằng: Quân Trung-hoa đã chiếm lấy quyền kiểm-xát thành-phố Ta-chuang-hu sau khi giết chết một quan chức Cảnh-sát Nhật bản và sáu Cảnh-binh Mản-châu do quan chức ấy chỉ huy: thế nhưng quân Mản-châu đã lấy lại được thành-phố Ta chuang hu từ hôm 4 Mai.

NHƠN CUỘC ĐẤU-XẢO QUỐC-TẾ Ở PARIS NĂM 1937

Sở Bưu-chánh sẽ cho phát hành cò kỷ-niệm

Sở cai-quản nhà Bưu-điện cho công-chúng hay rằng: có một cuộc phát hành cò gởi thơ kỷ-niệm sự dự vào cuộc đấu xảo quốc-tế ở Paris của thuộc-địa. Kỳ phát hành nầy có những hạng cò 2 xu, 3 xu, 4 xu, 6 xu, 9 xu và 15 xu, hiện nay có để bán tại các phòng việc nhà Bưu-chánh.

Những cò nầy đều dùng đặng trong các phòng việc sở Bưu-chánh ở Đông pháp đặng dán theo các thơ từ theo các hạng hoặc gởi theo đường thường hay máy bay t

TIN VẮN

Trước đây, chúng tôi đã thuật sơ các cuộc lễ long trọng trong dịp tôn-vương tại nước Anh, và chúng tôi đã cho độc giả biết rằng trong hoàn cầu không nước nào thủ cựu bằng nước Anh mà cũng không nước nào ham mới kịp.

∴

Vì vậy cho nên đã mấy trăm năm rồi mà cách tôn-vương trước sau sao vậy, sự tốn kém cũng cứ tăng thêm luôn.

∴

Trong cuộc lễ tôn vương vừa rồi sự tốn phí tính phỏng có đến 524 000 đồng livres sterling, chạy nhằm 52 triệu 400 ngàn quan tiền Pháp!

So sánh sự tốn phí trong cuộc lễ nầy với mấy kỳ tôn vương trước, thì kỳ nầy trong nước Anh xài nhiều hơn hết.

∴

Dưới đây là số tốn-phí của các kỳ tôn vương trước:

Năm 1821. — Tôn vua Georges IV, tốn hết 238.238 livres sterling (23.828.800 quan tiền tây).

Năm 1831. — Tôn vua Guillaume VI, tốn hết 42.298 livres sterling (4.229.800 quan tiền tây).

Năm 1838. — Tôn Hoàng-Hậu Victoria, tốn hết 69.421 livres sterling (6.942.100 quan tiền tây).

Năm 1902. — Tôn vua Edouard VII tốn hết 193.000 livres sterling (19 300.000 quan tiền tây).

Năm 1911. — Tôn vua Georges V tốn hết 185.000 livres sterling (18.500.000 quan tiền tây).

Sau khi làm lụng về trí thức hay là thân thể cả ngày mệt nhọc thì thấy nhứt đầu khó chịu

Muốn cho được tỉnh minh lại hãy uống một hườn hay là hai hườn Aspirine Usines du Rhône

∴

« L'association Press » mới cho hay rằng ở bên Phi-luật-tân mới xảy ra một trận hỏa hoạn ở Paracale.

Có 150 người bị thiệt mạng, 10.000 người không nhà cửa trú ngụ.

Có hơn 200 nóc nhà bị thiêu hủy. Sự thiệt hại trong cuộc hỏa hoạn nầy có đến 500.000 đô-la.

Thuốc viên « Aspirine Usines du Rhône » chuyên trị các bịnh nhứt đầu, long óc sổ mũi và đau nhứt răng.

Theo một khoản điều-lệ cổ-truyền viện Hàn-lâm các khoa học về luân-lý và Chánh-trị (académie des sciences Morales et Politique) của Pháp thỉnh thoảng có tuyển vào viện những bực văn hào thi bá trứ danh của các nước, mà quốc tịch của họ là một điều kiện gắt gao cấm không cho họ được cái hân-hạnh bước chơn vào viện Hàn-lâm Văn-học của Pháp.

∴

Khoản điều lệ ấy đã vẫn cứu được những nỗi thiệt thòi do khoản điều lệ nghiêm trọng của viện Hàn-lâm Văn-học gây ra, vì nó đem các văn-hào học-giả của các lân bang tới bắt tay hiệp mật với các văn-hào học-giả Pháp, để cho họ dung hòa cái ái ba lỗi lạc của họ lại mà làm cho nền học thuật Pháp được mười phần mỹ-lệ kiện toàn.

∴

Tuân theo khoản điều lệ có ý nghĩa ấy, bữa trung tuần tháng tư vừa rồi, viện Hàn-lâm Luân-lý và chánh trị đã lựa chọn các văn-hào thi-bá của liệt quốc phương Tây để lấy một người điền vào ghế của ông Vénizelos, cố Thủ-tướng của Hy-lạp đã bỏ trống vì mới tạ thế.

Kết quả với một số thăm rất cao, viện đã tuyển nhà đại văn hào của nước Bỉ thường viết sách bằng Pháp văn là Maurice Maeterlinck.

∴

Sanh tại Grand năm 1862, Maeterlinck ban đầu học luật và làm thầy kiện, nhưng đến năm 27 tuổi, nghĩa là năm 1889, thì từ giả pháp đình mà bước qua con đường văn nghệ chuyên môn.

∴

Trước hết ông ra trình diện giữa làng văn với tập thơ « Les serres chaudes » kế vài tháng sau phát biểu bản kịch « La princesse madleint » được thành công một cách vẻ vang rồi ba năm sau phát biểu bản kịch « Pelléas et mélisante » có giá trị phi thường, đã lập tức nâng ông lên tới cái địa vị đại kịch sĩ của nước Bỉ.

∴

Chẳng phải là một thi sĩ xuất sắc, một kịch sĩ đại tài mà thôi, Maeterlinck cũng là một văn nhân phong phú và một bác học giả uyên thâm nữa, cho nên ngoài những tác phẩm về thi ca và kịch khúc nhiều đến nỗi khó mà [illegible] hơ cho hết được.

∴

Ông lại còn biên soạn được nhiều bộ sách về triết-lý rất có giá trị khác nữa.

∴

Hết thảy những tác phẩm thi ca kịch bản, triết lý ấy hiệp lại thành một cái văn nghiệp lớn lao đẹp đẽ vô cùng nên nó đã đoạt giải thưởng Nobel cho ông một cách xứng đáng về vang trong năm 1911.

∴

Uống mỗi ngày một hườn Aspirine Usines du Rhône, ấy là biết lo xa vậy bởi vì thuốc nầy làm cho ta khỏi nhức đầu.

Hỉ tín

Vừa tiếp được Hồng-thiệp của hiền-hữu chúng tôi là M. Lý-kim Huy cho hay rằng đến ngày 25 Mai 1937, sẽ làm lễ thành-hôn cùng cô Nghê-thị-Đẹp là ái nữ ông cựu-hội-đồng Nghê-thiên-Tri, tại Camau.

Vì tình bè bạn, chúng tôi có vài lời chúc mừng đôi tân nhân trên mặt báo gọi là:

Trăm năm kết tóc, ân-tình vẹn,
Một thảo vầy-vui, chỉ thắm sáng!

Kính chúc

MM. Bạch-Vân
Thanh-Long
Ẩn-Sơn
Mộng-Hà
Camau

THÔNG-CÁO

Kiếm người làm

Phòng Caoutchouc cần dùng một thầy thơ ký đánh máy công nhựt thiệt giỏi.

Những đơn của thí sanh phải gởi đến sở Tài-Chánh, 237 đường Catinat, Saigon trước ngày 31 Mai, và những đơn ấy phải kèm theo những cấp bằng.

ĐẾN 30 JUIN LÀ HẾT HẠN

Về những đơn xin vay dài hạng dưới số 5.000 đồng

Quan Toàn-quyền Đông-pháp mới ký một nghị định hôm ngày 4 Mai 1937, về những đơn xin vay dài hạn số bạc dưới 5 ngàn đồng phải gởi đến cho Directeur des Finances ở Hanoi hay Directeur du Service des prêts fonciers à Long terme trước 30 Juin 1937, là kỳ hạn chót. Quá ngày nầy, không một lá đơn nào đặng nhận nữa. Cũng nhắc cho nhớ rằng những đơn xin vay phải làm theo kiểu in và do Direction des finances ở Hanoi hay Service des prêts fonciers à Long termes 18 đường Lagrandière Saigon phát cho.